Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 134 (13853) | 1972 оной июниин 9, пятница | Сэн 2 мүнгэн

...ОЁЛ- ...УРТАЛШАД, ...АЛШАД

...хи табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ ССР Союзай байгуулаг... 50 жэлэй ойе ажалай бэлэг барижа угтахын түлөө со... мурысөөн республика дотор хаа хаанагүй дэлгэрэнхэй. ...та ойн ойртохо бүри ажалай эршэ хүсэн улам шанга... ...то, хүдөөгэй ажалшад мүнөөдэрэйхиһөө үлүү һайнаар хүдэлхэ гэһэн хүсэл зорилготойгоор ажаллана.

...ушагшье хабарай болоо һаань, зунай зулгы саг орожо ...барай тарилгын хүдэлмэри гол түлэб дүүрэнтэз. Һаали...шэд, хонишод, мал ажалай бүхы хүдэлмэрилэгшэд үбэлэй ...а һү ехээр һаахын түлөө дэлгэрһэн социалис мүры...нгүүдые согсолоо, түл түрэсэеэ хүхэ ногоон дээрэ гар...

...табан жэлэй хоёрдохи үбэлые олон нютагуудай ажал...шье һайнаар дабажа гараа гээд ажалайнь үрэ дүнгүүд ...Жэшээнь, Мухар-Шэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхо...унис ажалай коллективэй нэрэ зэргэтэй һаалиин фермэ ...ар үбэлэй һарануудта абаһан уялгануудаа үлүүлэн дүүр...а. Тус фермэ үнеэн бүриһөө 1.100 килограмм һү һааха ...ан һаа, 1.212 килограмм һү һаагаа. Эндэхи түрүү һаа...э үе соо бүришье ехэ һү һааһан байна. Коммунис ажа... коллектив зунай һарануудта үнеэн бүриһөө 1.200 кило... һааха уялга абажа, аймаг дотороо мүрысөө үүсхээ. ...ранuудта һү ехээр һааһанай ашаар энэ продукт гүрэндэ ... хахад жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэһэн ту...элнүүд үдэр бүри орожол байна.

...ажахын хүдэлмэриин харюусалгатай хаһа — зунай саг ... үедэ механизаторнууд болон таряашад таряанай, үбһэ ...баян ургасын түлөө тэмсэдэг, мал ажалай хүдэлмэри...гаан эдеэ ехээр абахын, адуу малаа таргалуулхын тү...мэдүүлэн шармайдаг. Һү ехээр һаахын, адуу малаа һай...луулхын түлөө мүрысөөн хаа хаанагүй үргэнөөр дэл...на. Хонин ажалда хүдэлэгшэдэй хүдэлмэриин халуун ха...дой нооһо хайшалха саг ойртожо байна. Һү һаалиин ..., хонидой отаранууд зуһаланда орожо, һубай малай ... холын бэлшээридэ гараба. Иимэ болоһонһоо хойшо зу... мал ажалай хүдэлмэрилэгшэд хүдөө холуур таража ...шар иимэһээ эдэнэрые хангадаг албанай зургаанууд, тэ...рлмэрилэгшэд энэ эрхэ байдалдань тааруулжа, ажалаа ...лоно. Үзэл сурталай, соёлой, бусад хангалгын албанай ... мүн лэ нүүдэл шэнжэтэй болодог байна бшуу.

...ые хангалгын албанай зургаанууд: үзэл сурталшад, соёл...гүүд, худалдаа наймаашад, зоной ажаһуудалай эрилтэ хан...най хүдэлмэрилэгшэд хамтадхамал түсэб табинхай, замда ...еэ зэһэжэ байна. Жэшээнь, Зэдын аймагай Борьёогой сов...тийна, комсомолой комитедүүд, хүдэлмэришэнэй комитед... зунай сагта улад зоной, тэрэ тоодо малшадай дунда ...а үзэл сурталай хүдэлмэриин, зоной эрилтэ хангалгын ...лгэрэнгы түсэб табинхай, бэлдэжэ байна. Энээнтэеэ хам... хонидой нооһо хайшалалгада ехэ бэлэдхэл хэжэ байна. ...ой партком нооһо хайшалагшадай дунда социалис му...идхэхэ дүрим зохёонхой. Материальна, моральна урма...хэмжээнүүд хараалагданхай. Агитаторнууд, политинфор... мүрысөө эмхидхэлсэхэ, хүтэлбэрилэлсэхөөр, ойлгуулам...мэри ябуулхаар бэеэ зэһэнхэйнүүд. Бүхы талаһаань ...наар бэлдэһэнэй ашаар хонидой нооһо хайшалалгые хүдэл...рбан үдэр соо үнгэргэхэ гэжэ эдэнэр шиидэбэ.

... аймагай соёлой байшангууд агитбригадануудаа зунай ...а гарахаар бэлдэжэ, тухеэржэ, бүридүүлжэ байна. Авто...ай, ажалшадай эрилтэ хангагшадай, медигүүдэй ябаха ...шрут дууһан зохёогдонхой.

...жалай хүдэлмэрилэгшэдые зундаа хангаха талаар Мухар... аймагай «Знамя Ленина» колхоздо зохихо хэмжээнүүд ...йна. Энэ колхозой бүхы мал һүрэг 60 газарта зуһаха ..., отарануудынь зуһаландаа нүүжэ эхилэнхэй. Колхозой ...митет, тэрэнэй секретарь И. Иванов энэ харюусалга...ата ехэ бэлэдхэл хээ. Агитаторнууд томилогдонхой, му...хидхэгдэнхэй,зураглан харуулһан зүйлнүүдээ зуһалан...э ехэ байрануудта абаашажа хадаа. Ехэнхидээ хүтэлбэ...дэлмэрилэгшэд: отделенинүүдые эрхилэгшэд, мэргэжэлтэд, хонишод агитаторнуудаар томилогдонхой. Колхозой пар...итедэй, правлениин гэшүүн, ахалагша хонишон А. Слас...агша хонишон Даши Сангаев болон бусад ажал хэрэгээ...үнэн үгөөрөөшье эрхим агитаторнууд гэжэ тодоронхой.

... һаалиин гүүртэнүүдтэ һү ехээр һаахын түлөө социалис ... үбэлэй һарануудташье тодорхойгоор эмхидхэгдэһэн бай... колхозой партийна комитет һаалишад, үхэршэдэй мүры...мар бэрхээр ударидадаг юм. Эдэ бүгэдэнэй ашаар тус ...рэндэ һү худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргэнхэй, ...эбһөө гадуур һү тушаажа байна.

... ажахын продуктнуудые ехээр абаха эгээл таарамжатай ...й сагта мал ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй алибаа эрилтэнүү...ын хүсэдөөр хангахын тулада партийна, профсоюзай, ...й организацинууд, ажахын зургаанууд зохихо хэмжээ...баха ёһотой. Эдэнэрэй сэдьхэлыень хангаха, дали жэгүүр ..., урма зоригыень бадаруулха үүргэтэй үзэл сурталшадшье ...гээ хурсадхажа, бүхы хаба шадалаа гаргаха байһаниинь

...ДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО ...ВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

...П. Г. КОБЕЛЕВЫЕ БУРЯДАЙ ...эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ...ИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ...ОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

...ын совет ба ажахын эмхи зургаа...даан саг соо аша туһа ехэтэйгээр ... түлөө түрэһөөр 50 наһа гүй...ашарамдуулан, Буряадай АССР-эй ...эй Соведэй хангалгын ба хубаариин ... начальник Кобелев Павел Гаври...ядай АССР-эй Верховно Соведэй ... Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

...й АССР-эй Верховно Соведэй ...й Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
...дай АССР-эй Верховно Соведэй ...эй Секретарь К. МАСЛОВ.
...э, Соведүүдэй байшан.
... июниин 8.

...ДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО ...ВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

...И. Г. ЗАГУЗИНИИЕ БУРЯАДАЙ ...эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ...ИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ...ОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

...ын совет эмхи зургаануудта үни ...о аша туһа ехэтэйгээр хүдэлһэнэйнь ...һөөр 60 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарам...н-Үдын аймагай Гүрэльбын ажалша...нудай сельскэ Соведэй гүйсэдхэхэ ...рүүлэгшэ Загузин Иван Гавриловн...й АССР-эй Верховно Соведэй Пре...ндэлэлэй грамотаар шагнаха.

...дай АССР-эй Верховно Соведэй ...й Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
...дай АССР-эй Верховно Соведэй ...эй Секретарь К. МАСЛОВ.
...э, Соведүүдэй байшан
...й июниин 8.

ЭРШЭ, ШАНАР, ДЭЛИСЭ

ҮНДЭР НЭРЭ ЗЭРГЭДЭ ХҮРТЭХЫН ТҮЛӨӨ

Һүүлэй үедэ Улаан-Үдын хирпиисын заводой коллектив продукциингаа шанар һайжаруулха талаар ехэ тэмсэл ябуулна. Мастерска участогуудай, бригадануудай дунда социалис мүрысөөн бүри үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнэ. Тиигэжэ зоводой хүдэлмэришэд һара бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэдэг болоо. Эдэнэр барилгада шухала хэрэгтэй хирпиисэ һайн шанартайгаар хэхэ гэжэ оролдоно. Байгша оной дүрбэн һарын даабариһаа гадуур 900 мянган хирпиисэ хэжэ, барилгашадта эльгээгээ.

Мастер Н. П. Озолиной даадаг участогай хүдэлмэришэд дүрбэ һарынгаа даабариһаа гадуур 390 мянган хэһэг хирпиисэ хэһэн байха юм. Харин Е. М. Панькова-гай даадаг участогай хүдэлмэришэд түсэбһөө гадуур 76 мянган хэһэг хирпиисэ хээ.

Заводой коллектив жэлэйнгээ даабариһаа гадуур 500 мянган хэһэг хирпиисэ хэхэ гэһэн уялга абаһан байгаа. Тэрэнээ бүри март һара соо хүсэлдүүлһэн юм. Эдэнэр СССР-эй 50 жэлэй ойе ажалай бэлэгүүдтэйгээр угтахын тула нимэ эршэмтэй шангаар хүдэлнэ.

Мастерска участогуудай, бригадануудай коллективүүд СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэнэ. Халаан бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэнэ. Юһэдэхи табан жэлэйнгээ хоёрдохи жэлэй даабари болзорһоонь урид дүүргэжэ, хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхэ арга боломжо тэдэндэ бии.

Д. ОШОРОВ,
Улаан-Үдын хирпиисын заводой түсэблэлгын таһагые даагша.

ЗАГАҺАШАДТА — УЛААН ТУГ

Кабанскын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой Леонид Балтыевич Датхановай даадаг бригадын загаһашад далайһаа бага олзотой бусахадаа «хожом барина бэзэбди» гэлдэн һанаагаа заһадаг гэхэ. Иээрээшье эдэнэр хэлэһэндээ хүрэдэгшье.

Бригадир Леонид Датханов хаана загаһа олоор барижа болохоб гэжэ һайн тухайлдаг болоһон. Тэрэнэй зааһан газарта губшуур хаяал һаа, загаһан баригдаһан лэ байдаг. Эдэнэр байгша оной нэгэдэхи кварталайнгаа даабари 233 процентдэ хүргөө гэхэ гү, али 133 центнер загаһа бариха аад, 310 центнер загаһа барижа, гүрэндөө тушаагаа.

СССР-эй загаһанай ажахын министерство, профсоюзай ЦК ажалайнь түйлалтануудые үндэрөөр сэгнэжэ, дамжуулгын вымпел нэгэдэхи мүнгэн шантайгаар тус бригадада барюулха болоо.

Баргажанай аймагай «Путь Ленина» колхозой загаһашад байгша оной нэгэдэхи квартал соо 700 центнер загаһа бариха даабаряа 1427 центнертэ хүргэһэн байха юм. Эдэнэр РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан туг нэгэдэхи мүнгэн шантайгаар абаба. Энэ колхозой загаһашад мүнөө ноябрь һарын түсэбөөр хүдэлжэ эхилхэнь.

Кабанскын аймагай «Байкал» колхозой загаһашан Г. И. Кыштымовэй даадаг бригадын хүдэлмэришэд РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй хоердохи мүнгэн шанда хүртэжэ урмашаба. Загаһа бариха даабаряа уридшалан дүүргэжэ. СССР-эй 50 жэлэй ойе ажалай бэлэгүүдтэйгээр угтаха гэһэн зорилгоёо бодото дээрэнь бэелүүлжэ байһандаа загаһашад урматай.

И. АРТЮНИН.

АМҺАРТА ҺАЙХАНДАА ҺАЙН

Шаажан гүйлгэһэн амһартануудые ажалшад олоор худалдан абана. Тиимэһээ түмэр хэрэгсэлнүүдые хэдэг Кировэй нэрэмжэтэ заводой коллективэй урда ажалшадай эрилтэ хангаха зорилго табигдана. Манай заводой коллектив һайн шанартайгаар, гоё һайханаар амһартануудые бүтээхын тула яһала оролдоно. Бидон, кастрюли, кружка болон бэшэшье олон амһартануудые һайн шанартайгаар бүтээдэг болоно байнабди. Ганса май һарын даабариһаа гадуур 8 тонно амһарта бүтээгдэжэ, наймаанда эльгээгдээ. Амһарта һайхандаа һайн, үзэмжэгүй муу эдлэл хүнүүд абахая болёо. Тиимэһээ оролдоно гээшэбди.

Амһартануудта шаажан гүйлгэдэг участогай коллектив социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ ябана. Мастернууд В. П. Васильева, В. В. Капелько гэгшэдэй даадаг участогай хүдэлмэришэд халаан бүриингөө даабари 10—15 процентээр үлүүлэн дүүргэжэ, ходо-доо эрхим шанартайгаар ажалаа бүтээһэн лэ байдаг. Механическа цехэй коллектив мүн лэ амжалтатай һайнаар хүдэлжэ ябана.

Энэ түрүү хүдэлмэришэд юһэдэхи табан жэлэй хоёрдохи жэлэй даабари болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна.

Ф. ХРЮКИН,
Улаан-Үдын Кировэй нэрэмжэтэ заводой түсэблэлгын таһагые даагша.

Модошодой ажал урагшатай

Һүүлэй үедэ «Забайкаллес» комбинадай олохон предприятинуудай коллективүүд модо бэлэдхэхэ даабаряа үлүүлэн дүүргэдэг болоо. Хандагатайн, Хандагайн, Байгалай, Худанай, Горхоной леспромхозуудай модошод һара бүри даабаряа үлүүлэн дүүргэнэ. Дээрэ дурсагдаһан леспромхозуудай модошод ажалаа зүбөөр эмхидхэхын хажуугаар хүдэлмэриин саг ашаг ехэтэйгээр хэрэглэжэ шадала.

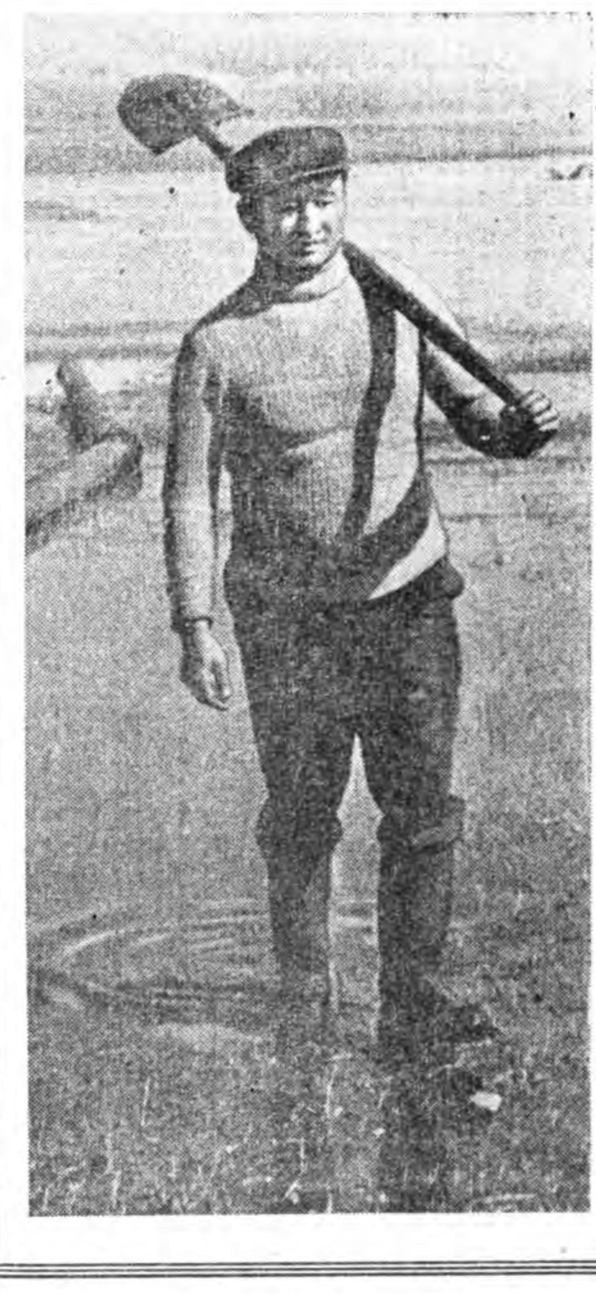
Байгша оной нэгэдэхи кварталай дүнгөөр Хандагатайн леспромхозой модошодто СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан туг 19 мянган түхэриг мүнгэн шантайгаар барюулагдаа бэлэй. Байгалай леспромхозой коллектив хоёрдохи мүнгэн шан абаһан байна. Буряадай мебельнэ комбинадай хүдэлмэришэд гурбадахи шанда хүртөө.

Эдэ бүгэдэ хадаа «Забайкаллес» комбинадай модошодой муу бэшээр хүдэлжэ байһаниие гэршэлнэ. Эдэнэр байгша оной таба һарынгаа даабариһаа гадуур 15 мянган кубометр модо бэлэдхээ.

Н. ТЮРНЕВ.

ХЭЖЭНГЫН ТАЛААР УҺАН МЭЛМЭРНЭ

РЕПОРТАЖ

Үнгэрһэн үбэл Хэжэнгэ нютагта саһан ехэ багаар ороһон юм. Хэнэйшье мэдэһээр, һайрамай, саһанай уһан тон бага байгаа һааб даа. Тиимэһээ ажахынуудай луговодуудта хүнгэхэн бэшэ боложо, газар сабшалангаа уһалхадань гайгайшаг болоо һэн. Тиибэшье һаань, нуур, гол горхоной уһые шадамараар бүлэжэ, тэрэниие ханаабаар урадхуулжа, сабшалангаа уһалһан луговодуудай габьяа ехэ даа.

Хэжэнгын совхоз уһалагдадаг 4330 гектар сабшалантай юм. Тэрэнь мүнөө үедэ хэдэн дахин уһалагдаад байна. Даша Цынгуевай хүтэлбэри доро хүдэлдэг лугомелиоративна отряд эртэ хабарһаа эхилжэ, ханааб һубагуудаа сэбэрлээ һэн. Үшөө үбэлдөө сабшалан дээрэ арба мянга гаран тонно наг шэбхэ гаргагдаа. Тиигээд мүнөө энэ ажахыда уһа бүлэдэг дүрбэн станци хүдэлжэ, гол горхоной уһаар сабшалангаа ундалуулна.

...Хэжэнгын совхозой нэгэдэхи отделени. Бадмадоржи Бальжитовай даадаг бригадынхид уһа бүлэдэг хоёр станци Ямаан гүүртэ гэжэ газарта тодхоод, Хэжэнгэ голой уһаар сабшалан уһалжа байна.

Зунай эхин һарын дулаахан үдэр. Талын дууша жэргэмэлнүүдэй жэргэхэ элеэр дуулдана. Сагаан жалгын таряалан дээгүүр унаган шэнги зээрэгээр зэрэлгээн наадажа агаарай долгижо байһые харуулна.

Хэжэнгын совхозой механизатор Бальжинима Намсараев тракторaaр уһа бүлэжэ, Ямаан гүүртын сабшалан дээгүүр тараана. Зуугаад метртэ һунаһан ута соргоор Хэжэнгын уһан бүлэгдэн урдажа, ханаабуудаар таража, сабшалан дээгүүр мэлмэрнэ. Луговод Цырендоржо Загдажапов хүрзэ баринхай, уһанай хэр таража байһые шалгажа ябана.

Бальжинима Намсараев нигэжэ хөөрэнэ:

— Уһа бүлэжэ тиимэшье үни болоогүйбди. Голой уһые ханаабаар урдахуулжа, энээнэй урдатээ газараа уһалдаг һэмди. Мүнөөшье голой уһанай нюруу нилээд доро орошоо. Ганса бидэнэр, Хэжэнгын совхозой луговодууд бэшэ «Первомайский» совхозойхид Хэжэнгэ голые хэдэн тээгүүр хаажа, нилээд ехэ сабшалангаа уһалжа байна ха юм. Тиимэһээ мандашье уһанай үлэһэниинь болоо даа. Нэгэ газартаа байжа, хоёр гурбан үдэр уһа бүлэнэбди, тиигээд байраяа урилнабди. Таамагшагаар бодоод үзэхэдэ, үдэртөө 50—60 гектар газар уһалнабди

...Уһа бүлэдэг нүгөөдэхи станцидань хүрэбэбди. Механизатор Чимит Цыденов бидэниие баяртайгаар угтаба. Томо гэгшын мотоор Хэжэнгэ голой эрьедэ тодхогдонхой, шууяатайгаар хүдэлнэ. Тэбэри хүрэхэгүй бүдүүн соргоор уһан ханааб соо адхарна. Эндэһээ саашаа һубагуудаар таража, гурба-дүрбэн модоной газартахи сабшалан ундалуулна.

Чимит Цыденов механизатор болоһоор үнинэй юм. Сэрэгэй албанда ябажа ерэһэнэйнгээ һүүлээр совхоздоо үлөөд, мэргэжэлээрээ хүдэлжэ байнхай. Тэрэ ингэжэ хөөрэнэ:

— Би бүхэли үбэлөөрөө шэбхэ зөөлсөөб. Оньһожоруулагдамал тусхай бригада эмхидхээд, совхозойнгоо сабшалан дээгүүр хэдэн һара ябажа, наг шэбхэ тараагаабди. Мүнөө энэ уһа бүлэдэг станцида Лубсандамби Дабаевтай суг хүдэлнэбди. Мотоорнай үдэр, һүнигүй хүдэлнэ. Нэгэшье унтараагүйбди. Хаа-яал тоһодохо, заһаха гэжэл унтараагшабди.

Иигэжэ Хэжэнгын совхозой нэгэдэхи отделениин луговодууд нуга сабшалангаа гурбадахияа уһалжа байна. Эдэнэр сабшалангай гектар бүриһөө 15—16 центнер үбһэ абахаар зоригжонхой.

Г. ДАШАБЫЛОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Луговод Ц. Загдажапов сабшалан дээрэ. 2. Механизатор Ч. Цыденов соргын дэргэдэ.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ИОСИП БРОЗ ТИТО РИГЭ ОРОХОЁО МОРДОБО

Югославиин Социалис Федеративна Республикын Президент, Югославиин Коммунистнуудай Союзай Түрүүлэгшэ Иосип Броз Тито һамгантаяа Ригэ орохоёо июниин 7-до Москваһаа мордобо. Президенттэй суг ябалсаһан Югославиин партийна ба гүрэнэй ажал ябуулагшад Латвиин ССР-эй ниислэлдэ мүн лэ ошолсохо юм.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь А. П. Кириленко, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо Н. Н. Родионов, СССР-һээ СФРЮ-дэ байдаг элшэн сайд В. И. Степаков хүндэтэ айлшантай суг ябалсаба.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо П. Е. Шелест, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо С. Б. Ниязбеков, бусад тусхай тушаалта хүнүүд СФРЮ-гэй ба СССР-эй гүрэнэй тугуудаар гоёон шэмэглэгдэһэн Внуковска аэродром дээрэһээ Иосип Броз Титые, тэрээнтэй суг ябалсаһан хүнүүдые мордохуулаа.

Иосип Броз Тито Ригэ ерэбэ

РИГЭ. (ТАСС). СФРЮ-гэй Президент, Югославиин Коммунистнуудай Союзай Түрүүлэгшэ Иосип Броз Тито һамгантаяа июниин 7-до Москваһаа Ригэ ерэбэ.

Хүндэтэ айлшантай хамта КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь А. П. Кириленко, бусад тусхай тушаалта хүнүүд ерэлсээ.

Латвиин КП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь А. Э. Восс, Латвиин ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ В. П. Рубен, республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо Н. Я. Страутманис болон бусад, тэрэшэлэн ажалшадай түлөөлэгшэд СФРЮ-гэй, СССР-эй ба Латвиин ССР-эй гүрэнэй тугуудаар гоёон шэмэглэгдэһэн аэропорт дээрэ югослав арадай түлөөлэгшэдые угтаа.

Иосип Броз Тито өөртэнь үгтэһэн байрада ошохоёо аэропортһоо гараа. Гүрэнэй тугуудаар, амаршалгын транспарантнуудаар үйлсэнүүд шэмэглэгдэнхэй байгаа.

Латвиин Компартиин ЦК, Латвиин ССР-эй Верховно Соведэй Президиум ба Министрнүүдэй Совет сайлалга хэжэ, Иосип Броз Титые, тэрэнэй һамгые хүндэлөө.

Югослав талаһаа Иосип Броз Титотэй хамта ябалсаһан СФРЮ-гэй партийна ба гүрэнэй ажал ябуулагшад.

Совет талаһаа КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь А. П. Кириленко, Латвиин Компартиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь А. Э. Восс, Латвиин ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ В. П. Рубен, бусад тусхай тушаалта хүнүүд сайлалтада байлсаа.

А. П. Кириленко, А. Э. Восс, И. Броз Тито сайлалгын үедэ үгэ хэлээ.

(ТАСС).

БОЛГАР АРАДАЙ АГУУЕХЭ ХҮБҮҮН

Г. Димитровэй түрэһөөр 90 жэлэй ойдо зорюулагдаһан научна конференци

Болгар арадай агууехэ хүбүүн, болгар ба уласхоорондын коммунис болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша Георгий Димитровэй түрэһөөр 90 жэлэй ойдо зорюулагдаһан научна конференци июниин 7-до Москвада КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи Марксизм-ленинизмын институтда нээгдэһэн байна.

Конференциие тус институт, ниитын эрдэмэй академи, КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи партийна дээдэ һургуули, СССР-эй Наукануудай академиин Президиумэй ниитын эрдэмэй секци эмхидхэнэ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь П. Н. Демичев эхилэлгын үгэ хэлээ.

«Г. Димитров — революционер, ленинец, коммунис хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша» гэһэн элидһэл КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи Марксизм-ленинизмын институдай директор, СССР-эй Наукануудай академиин вице-президент П. Н. Федосеев хэһэн байна.

Болгар эрдэмтэдэй хабаадалсалгатай энэ конференци хоёр үдэр соо үргэлжэлхэ юм.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА БҮЛЭГ, ТЭРЭНЭЙ ҮҮРГЭ БА ХАРЮУСАЛГА

ТОДОРХОЙ ДААБАРИТАЙ, ШАНГА ЭРИЛТЭТЭЙ БАЙХАДА

Үндэһэн буряад хэлэн дээрээ гарадаг «Үнэн» газетээ би жэл бүри захижа абадаг. һонирхон уншадагби. Шэнэ жэлэй гараһанһаа хойшо газетын хуудаһануудта хүн бүхэнэй анхарал татамаар, һонирхон уншамаар материалнууд байд гээд лэ толилдожо байдаг. Жэшээнь, «Түрүү хүнэй үгэ», «Хүтэлбэрилэгшын нэрэ хүндэ». «Партийна бүлэг, тэрэнэй үүргэ ба харюусалга» гэһэн гаршаг доро толилогдоһон материалнуудаар уншагшадай хоорондо һанал бодолоо хубаалдаан, дүй дүршэлөө халан абалсалгын ехэ хөөрэлдөөн боложо эхилбэ. Газетын хуудаһануудд дээрэ олон мянган уншагшадай дунда дэлгэрһэн энэ хөөрэлдөөндэ хабаадалсажа, һанал бодол, ажал хэрэг тухайгаа хөөрэхэ гэжэ шиидэбэб.

Би түрэл «Знамя Ленина» колхоздоо главна агрономоор ажалланаб. Тиихэ зуураа, коммунист һэн тула, партийна даабари — партгруппоргын уялга тракторна табадахи бригадада хэдэн жэл дүүргэнэб. Тиимэһээ Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой парткомой секретарь нүхэр Цыбиковэй «Партийна бүлэг, тэрэнэй үүргэ ба харюусалга» гэһэн статьяе ехэл һонирхожо уншааб. Партийна эхин организаци коллективэй хүтэлбэрилхы хүсэн байхадаа, өөрынгөө хүдэлмэри партийна бүлэгүүдтэ, тэндэ бүридхэгдэһэн коммунистнуудта түшэглэн ябуулдаг гээшэ. Партийна бүлэгүүдэй үмэнэ коллективэй дунда эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэри ябуулха, социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ, тэрэниие тойлголон хүтэлбэрилхэ, ажалай болон гүрэнэй, мүн үйлэдбэриин журам бэхижүүлхын түлөө тэмсэхэ гэхэ мэтэ зорилго табигдана гээд нүхэр Цыбиков тон зүб бэшэнэ.

Би энээхэн статья соогоо бригадынгаа партийна бүлэгэй хабарай тарилгын үедэ ажалаа ямараар эмхидхэһэн тухай тобшохоноор хөөрэхэм.

Манай бригадынхид эртынгээ тарилга колхоз сооһоо гадна, аймаг соогоо эгээн түрүүлэн дүүргээ һэн. Бүхыдөө 900 гектарта шэниисэ хүдэлмэриин 8 үдэртэ хэрээһэлүүлэн тарigдаа. Тарилгада гурбан агрегат ябажа гараа. Хүдэлмэриин шанар эрхим һайн гэжэ шалгалтын комисси һаяхан тодоруулба. Мүнөө поли дээрэмнай шэниисэ жэгдэ һайнаар, үдхэнөөр ургажа байна. Һаяхан ороһон бороогой һүүлээр бүришье түргэн ургажа захалба. Гектар бүриһөө 14,5 центнер ургаса абаха гэһэн түсэбөө холо үлүүлэн дүүргэхэ һанаатайбди. Юуб гэхэдэ, эртын тарилга хэзээ хэзээнэйхиһээ эмхи гуримтайгаар, хордогдоһон, нэгэдэхи, хоёрдохи классай үрэһөөр богони болзорто һайн шанартайгаар хэгдээ. Мүн нилээд ехэ хэмжээнэй шэбхэ, минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдаа. Гектар бүридэ 3 центнер хараатайгаар азотно үтэгжүүлгэ оруулагдаа. Тарянай буртаг үбһэн самолёдоор үгы хэгдэхэ.

Шэниисэеэ тарижа дүүргэһээр үсөөхэн үдэрэй туршада обёосоо тарижа дууһаа һэмди. Бүхыдөө 448 гектарта энэ ургамал тарigдаа. Эдэ үдэрнүүдтэ механизаторнууднай ерэхэ жэлэй ургасада гэжэ майн паар хахалжа байна. Газар хахалалгада 4 «беларусь», ДТ-75 түхэлэй 4 трактор хоёр халаанда хүдэлгэгдэнэ. 400 гектар майн паар хахалха түсэб үлүүлэн дүүргэгдээд байна. Иигээд лэ тарилгын хойноһоо харууһалха, нийтынгээ һүрэг малда бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэлгын халуун хаһа ороhонь. Шухала энэ ээлжээтэ ажалдаа хүсэд бэлэн байхын тулада бэлэдхэлэй хүдэлмэри бригададамнай түлэг дундаа ябажа байнхай.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриин ээлжээтэ халуун кампаниин эхилхэдэ партийна бүлэгүүдэй үмэнэ шэнэ зорилгонууд табигдадаг бээз. Үйлэдбэридэ, коллективтэ партийна нүлөө хангаха хэрэгтэ тэдэнэр онсо һуури эзэлдэг.

Тарилгын эхилхын урда тээ партийна эхин организациин нээмэл суглаан боложо, коммунистнууд бригадынгаа бүхы гэшүүдтэй хамта хабарай хүдэлмэриие хайшан гэжэ түргэн, һайн шанартайгаар үнгэргэхэ тухайгаа хөөрэлдэһэн, хүдэлмэриин түсэб табиһан, агрегадуудай ябаха график зохёоһон, хэн хэнтэй мүрысэхэ тухай зүбшэһэн юм. Бии байһан оньһон техникэ, механизмуудаа дүүрэн хүсэндэнь ашаглажа, ажалаа зүбөөр эмхидхэжэ шадабал, эртын тарилга хүдэлмэриин арбан үдэртэ дүүргэхэ арга боломжо бидэндэ бии гэһэн тобшолол суглаан дээрэ хэгдэжэ, Калиновкын отделениин тракторна хоёрдохи бригадынхидые социалис мүрысөөндэ уряа һэмди.

Бригадын коммунистнууд хабарай хүдэлмэриие агротехникын заабари соо һайн шанартайгаар хэжэ дүүргэхэ, тиигэжэ СССР Союзай байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн баярта жэлдэ ороохо таряа абаха даабаряа үлүүлэн дүүргэхын тулада эшэ үндэһэ табижа байһан механизаторнуудай дунда эмхидхэлэй болон нийтэ-политическэ хүдэлмэри үрэ ехэтэйгээр ябуулха, социалис мүрысөөнэй эршэ үдэр бүри шангадхаха гэһэн зорилго урдаа табиһан. Ушар иимэһээ партийна бүлэгэй гэшүүн бүхэн коллектив соо юун болоноб, тэрэниие һайн мэдэжэ байха, хэн ажалдаа шэнэ онол арга, түрүү дүй дүршэл хэрэглэнэб, тэрэниие бүгэдын хэрэг болгохын хойноһоо тэмсэхэ, хэн дааһан ажалдаа хайхарамжагүйгөөр ханданаб, тэрэниинь дээрэһээ захиралта хүлеэжэ байнгүй, байра дээрэнь дары түргэн усадхахын тула яаралтай хэмжээ абаха гэһэн зорилго табигдаһан.

Бүлэгнай гурбан хүнһөө бүридэнэ. Гэшүүн бүхэн тусхай уялгатай. Даажа абаһан уялгынгаа хэр зэргэ дүүргэгдэжэ байһан тушаа бүлэгтөө, партийна эхин организацидаа ходо тоосожо байдаг. Жэшээнь, хабарай хүдэлмэриин үедэ отделениин эрхилэгшэ Дугар Халзанов механизаторнуудай дунда мүрысөө эмхидхэхэ, тэрэнээ хүтэлбэрилхэ, үрэ дүнгыень тоо бүридхэгшэтэй хамта үдэр, табан хоног соогоо гаргаад, олондо мэдээжэ болгодог. Мүн хүн зоной дунда нийтэ-политическэ хүдэлмэри ябуулха гэһэн уялгатай байгаа. Тиихэдэ Цыбикдоржо Бадмацыреновтэ тарилга дээрэ ажаллажа байгшадай бүхы эрилтые гүйсэд хангаха гэһэн даабари үгтэһэн юм.

Поли дээрэ эхилһэн хүдэлмэриин түрүүшын үдэрһөө механизатор болон таряашадай дунда мүрысөөн улам шангадажа захалаа. Тракторист Нима-Цырен Гончиковой агрегат үдэр соогоо хоёр нормо (даабаринь 40 га) дүүргэжэрхибэ. Үглөөдэр, нүгөөдэрынь баһал тэрэнээ дабтаа. Үдэшэниинь бригадын партийна бүлэг сугларжа, нүхэрэйнгөө түйлаһан амжалта, ажалдаа хэрэглэһэн онол аргыень хаража үзэхэдөө, хүн бүхэн Н. Ц. Гончиков шэнгеэр хүдэлхэ дүүрэн арга боломжотой гэжэ шиидхээд, механизаторнуудтаа һайнаар ойлгуулжа үгэһэн, мүрысөө бүри үрэ ехэтэйгээр дэлгэрүүлжэ эхилһэн юм. Тиихэ зуураа хүн бүхэнэй бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха, ажалайнгаа һүүлээр аятай зохидоор амарха арга боломжо байгуулгада, культурна ажаһуудалайнь эрилтэ гүйсэд хангалгада гол анхарал хандуулагдаа. Удаань Н. Королёв, В. Максимовай агрегадууд үдэртөө 50—55 гектарта тарилга хэдэг болоһон. Тарилгада ябажа гараһан гурбан агрегадай дунда мүрысөө һадамараар эмхидхэжэ шадаһанаймнай ашаар бригадынхид эртынгээ тарилга болзорһоо хоёр хоног урид — хүдэлмэриин найман үдэртэ дүүргэһэн юм.

Тиигэжэ манай бригадынхид колхозойнгоо тракторна бригадануудай хоорондо дэлгэрһэн мүрысөөндэ эрхимлэжэ гараһан байха юм. Агрегадуудай хоорондо дэлгэрһэн мүрысөөндэ Нима-Цырен Гончиковой агрегат ходо түрүүлжэ ябаа. Тарилгын түрүүшын үдэрһөө тэрэнэй агрегат дээрэ улаан туг хан ходо намилзажа байгаа. Тэрэ Н. Королевтой мүрысэдэг. Сеялкэшэдээр ажаллаһан комсомол хүбүүд Александр Симухин, Анатолий Санжиев, Намсарай Дашиев, Сергей Дырхеев, Цыретор Батомункуев гэгшэд бидэнэй ёһотойл туһалагшад байгаа. Тэдэнэр өөһэдынгөө хүдэлмэридэ үнэн зүрхэнһөө хандадаг байхаһаа гадна, тарилга дээрэхи хүдэлмэриин шанарай хойноһоо хиналтын постнуудтай хамта нарин шалгалта хэдэг. Ажалдаа голодоһо гаргаха ушар бригададамнай үзэгдөөгүй, хүн бүхэн булта үнэн зүрхэнһөө хүдэлөө гэжэ хэлэлтэй. Гэбэшье хүдэлмэриин халуун хаһын үедэ дааһан ажалдаа туннайшаар, харюусалга багатайгаар хандаһан ушар бага зэргэ байгаа юм бээз. Тиимэшүүл тэрэ дары элирүүлэгдэжэ, коллективэй суглаан дээрэ шангаар хэлсэгдэдэг, эшээгдэдэг байһан. Жэшээнь, залуу хүбүүд жолоошод Валерий Очиров Баяр Будажапов хоёр сеялкэнүүдтэ хүрэнгын орооһо зөөхэдөө, түрүүшын үдэрнүүдтэ урагшаа жүдхэмжэгүйгөөр, хирхууханаар ябадаг байһан. Сеялкэшэдээр хүдэлдэг ооһэдынь нүхэд хүбүүдэй зүгһөө партийна бүлэгтэ тэдээн тушаа гомдол ороһон. Бүлэгэйхид бригадынгаа суглаа ябуудд дундаа хэжэ, хоёр жолоошодой ажалай журам тэндэ зүбшэһэн байнабди. Нүхэдынь эдэ хоёр хүбүүдээ суглаан дээрэ яһалал эшээгээ, голхоогоо даа. Удаань эдэ хоёр жолоошоднай тарилгын дүүрэтэр яндагараар ажаллажа гараа. Коллективэй үдэр бүриин ажалда ушарһан дутагдал гү, али шэнэ юумэндэ тэрэ дарыдань анхаржа, таараха хэмжээ абахадаа, бүлэгэй коммунистнуудай үзүүлдэг нүлөөн, нэрэ хүндэ улам ехэ болоно бшуу.

Партгруппоргнуудай һуралсал тухай хэдэн үгэ. Би хэдэн жэлэй туршада партийна энэ даабари дүүргэнэб. Партгруппоргнуудые суглуулаад, тусхай семинар, зүблөөн колхозоймнай парткомдо ходо үнгэргэгдэжэ байдаггүй. Зарим нэгэ шухала кампаниин эхилхын урда тээ парткомдоо сугларжа, бэелүүлхэ зорилгонууд тухайгаа хөөрэлдэдэг. урдахи зорилгонуудаа хараалдагбди. Колхозой түрүүлэгшэ Ц. Семенов, парткомой секретарь Н. Иванов болон отделениинүүдые эрхилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд үйлэдбэриин участогуудаар ябахадаа, ямар юумэндэ гол анхаралаа хандуулхыемнай бидэндэ ходо хэлэжэ, заабари зүбшөөл үгэжэ байдаг юм. Энэнь нэгэ талаараа һуралсал болоно бшуу.

Гэтэр ондоо колхоз, совхозуудта партийна бүлэгүүдэй ажалаа ямар гуримаар эмхидхэдэг тухай мэдэхэ дуран хүрэдэг. Аймагай ажахынуудта байдаг партгруппоргнуудые һарадаа бэшэшье һаа, кварталда нэгэ дахин суглуулаад, тусхай семинарай үнгэргэгдэдэг һаань ехэл һайн байгаа. Партиин райкомдо тиимэ семинарай болоһые би һананагүйб. Партийна организациин секретарьнарай, пропагандистнар болон политинформаторнуудай семинар ходол боложо байдаг гүбэ. Бидэ тиимэ семинар үнгэргэдэг болоо һаань, дүй дүршэлөө халан абалсаха һэмди гэжэ һанагдана.

Партгруппоргнуудта олон уялга даалгаха ябадалһаа арсаабди гэжэ нүхэр Цыбиков бэшэнэ. Энэнь тон һайн гэжэ хэлэхэ байнаб. Манда тиимэ бэшэ. Би агитатор, пропагандист, лекторһээ эхилээд, элдэб янзын советтэ һунгагданхайб. Тиимэ болохолоороо, алишье тээшэнь һарбагайдаад, бодото дээрэнь бүтээһэи хэрэгни бага байдаг. Нэгэ хүндэ элдэб олон партийна даабари үгтэһэнэй хэрэггүй гэжэ һананаб.

А. ЭРДЫНЕЕВ,
Мухар-Шэбэрэй аймагай «Знамя Ленина» колхозой тракторна табадахи бригадын партгруппорг.

Хэжэнгын совхозой нэгэдэхи отделениин механизаторнууд хабарайнгаа эртын тарилга болзор соонь шанартайгаар дүүргээ һэн. Мүнөө эдэнэр зелёнко тарижа байна.

Мүнөө эндэхи механизаторнууд Доржибал Дынзенов, Цыбанчимит Цымпилов, сеялкэшэд Баир Гончиков, Галсан Гашинов, Эрдэм Мархадаев гэгшэд Сагаан-Жалга гэжэ газарта зелёнко тарина.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тракторист Д. Дынзенов зелёнкын тарилга дээрэ.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

НЮТАГАЙ СОВЕДҮҮДЭЙ АЖАЛ ЯБУУЛГЫЕ ҺАЙЖАРУУЛХА

(РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй заседаниһаа)

Экономико ба соёл культурые хүгжөөлгэдэ, арадай ажахы байдал, ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгые һайжаруулгада нютагай Советүүдэй үүргэ ехэ. КПСС-эй ЦК-гай «Ажалшадай депутадуудай районно ба городской Советүүдэй хүдэлмэриие саашадань һайжаруулха хэмжээнүүд тухай» тогтоолдо үндэһэлэн, Краснодарай хизаарай нютагай Советүүд ажал ябуулгадаа районно ба городской Советүүд тухай Россин Федерациин Хуулинуудые хайшан гэжэ бэелүүлнэб?

М. А. Ясновой түрүүлэлгэ доро июниин 5-да болоһон РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй заседани энэ асуудалда зорюулагдаба.

Промышленна, хүдөө ажахын үйлэдбэриин ашаа үрые дээшэлүүлхэ, районуудай ба городуудай ажахые хүгжөөлгэдэ бии байгаа арга боломжонуудые, нөөсэнүүдые гүйсэд ашаглаха, юһэдэхи түсэбтэ табан жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар бэелүүлхэ асуудалнуудые хизаарай районно ба городской Советүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдэй олонхинь гүнзэгыгөөр шиидхэдэг болоо гэжэ тэмдэглэгдээ.

Арадай хэрэглэдэг эд бараа үйлэдбэрилгые ехэдхэхэ, шанарыень һайжаруулха, ассортиментыень үргэдхэхэ асуудалнуудта Краснодарай хизаарай районно ба городской олонхи Советүүд анхаралаа ехээр хандуулна. Гэр байрын-коммунальна, соёлой-ажаһуудалай барилгада, һуурин тос... дые, хото городуудые бол... түхэлтэй болголгодо ... тинуудай, эмхинүүдэй, ... совхозуудай һомолһон ... нэгэдүүлжэ, хамтаараа ... ха хэрэг нилээд гуримшу... һан байна.

Хүдөө ажахые хүгжөө... районно Советүүдэй үүргэ ... ургаа. Советүүдэй ... залан сэхэ ажал ябу... ашаар ажахые хүгжөө... улад зониие хангалтай һа... руулгада тэдэнэй үүргэ ... дээшэлһэн байха юм.

Гэхэ зуура Краснодарай ... заарай районно ба город... зарим Советүүдэй гүйсэ... комитедүүдэй ажал ябу... ушаржа байһан дутагдал... РСФСР-эй Верховно С... Президиум элирүүлээд, ... дундаа усадхахыень ... дай депутадуудай хиз... Адыгейскэ областной, ... ба городской Советүүдэй ... сэдхэхэ комитедүүдтэ дур... Юһэдэхи түсэбтэ табан... даабаринуудые болзо... урид бэелүүлхэ, СССР-эй ... гуулагдаһаар 50 жэлэй ой... рэтэй солотойгоор угтах... лаар абаһан уялгануу... лүүлгэдэ нютагай Совет... эмхидхэлэй бүхы хү... шэглүүлэгдэхэ ёһотой ...

РСФСР-эй уһанай ... проектые Россин Феде... Верховно Соведэй Пре... энэ заседани дээрэ ... үзөөд, тэрэниие гол түлэ... шаажа, саг үргэлжын ко... нуудай баталалгада дах... һан байна. (ТАСС)

САБШАЛАН—МАНАЙ БАЯЛИГ

ГАЗАР ГАРГАШЫЕШ ХАРЮУЛХА

Хэжэнгын аймагай Худанай совхозой нуга сабшалан һайжаруулха бригадын бригадир Ч-Д. САНЖИЖАПОВАЙ хөөрөөнһөө

«Бодоод үзэхэ болоо һаа, хэрбээ бүхы бэлшээри, нуга сабшалангаа һайжаруулаад, үбһэ ногооной ургасые эрид дээшэлүүлжэ, эдэ бүхы газараа хамтын аша туһада алба хүүлэдэг болоболнай, энэ хэды ехэ баялиг гээшэб», — гэжэ нүхэр Л. И. Брежнев бүри 1966 ондо КПСС-эй ЦК-гай майн Пленум дээрэ хэлээ һэн.

Эгээл тиимэһээ үбһэ ногооной үндэр баян ургаса үгэдэг сабшалан, бэлшээри бии болгохо, олон жэлэй ногоо ехээр тарижа, ургасыень дээшэлүүлхэ, уһалагдадаг газарые улам үргэдхэхэ тухай КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүд дотор онсо анхарал хандуулагдаһан байна.

Энэ зорилгын айхабтар ехэ удхашанартай байһаниие бидэ, хүдөөгэй ажалшад, илангаяа нуга сабшалан һайжаруулха уялгатай механизаторнууд һайн ойлгонобди. Юуб гэхэдэ, элдэб янзын, шэмэтэй һайн тэжээл элбэг байбал, адууһа мал түргэн олошорхо, мяхан, һүн болон бусадшье продуктнууд ехээр абтаха ха юм.

Сэхынь хэлэхэдэ, манай Худанай совхоздо нуга сабшалан, бэлшээри элбэг, дайдашье яһала уужам. Юрэдөө малай тэжээл абаха газараар багабди гэжэ гомдохоор бэшэ. Теэд бүри һая болотор сабшалан, бэлшээрээ бодото эзэн ёһоор эдлэжэ, тэндэһээ абтаха ёһотой ургасыень абажа бирадаггүй байгаабди. Бүри минии багада Тураастай, Мөгсохон, Гангата, Жэбхээһэн, Бухата, Ожорһото гэхэ мэтэ газарнуудта эгээл үбһэ хуряалгын түлэг үедэ ябахадаш тэндэ мори тэргэтэй хүнэй хоорондуурнь гарахын аргагүй гэхээр бирагар олон бухалнууд һуугша һэн. Тэдэмнай ёһотойл шэбхэжүүлэгдэһэн, жэл бүри һайнаар уһалагдадаг сабшалангууд байгаа бшуу.

Харин дайнай жэлнүүдһээ хойшо һүүлэй хорёод жэлдэ ажахыдамнай сабшалан тушаа анхарал һайн табигдахаяа болижо, газар биратай үтэгжүүлэгдээгүй, уһалагдаагүй дээрэһээ үрэжэлынь муудан, ургасань эрид доошолжо эхилээ. Зарим сабшалан дээрэ хажуурташье торохо ногоон ургахаяа болишоо бэлэй.

Нимэ бирагүй байдалые саашадаа тэсэхэ арга һалагдажа, 1966 онһоо хойшо совхоздо сабшалан һайжаруулха хүдэлмэри хэгдэжэ захалаа һэн. Хэнэйшье мэдэһээр, үнинэй орхигдожо, ехээр муудашаһан сабшалангые гэнтэ, нэгэ-хоёр жэл соо һайжаруулжа, ургасыень эрид дээшэлүүлхэнь бэрхэтэй һааб даа. Тэрэ үедэ газарай үрэжэл һайжаруулха тусхай техникэшье хомор һэн.

Тиибэ яабашье 1968 онһоо хойшо сабшалан һайжаруулха талаар хэжэ эхилһэн ажалаймнай аша үрэ яһала харагдажа байна. Энээхэн һүүлэй дүрбэн жэл соо манай совхоздо муудаһан, орхигдошоһон 1562 гектар газар хахалагдажа элдүүрилэгдээд, һүүлдэнь олон жэлэй ногоон тарigдаа. Тэрэнэй 1000 гектарынь совхозой механизаторнуудай хүсөөр һайжаруулагдаа. Эндэ совхозой главна мелиоратор байһан (мүнөө парткомой секретарь) Б. Р. Санжимитыповэй оролдосото ажалай аша үрэ ехэ. Тэрэ өөрынгөө нэтэрүү оролдолгоор лэ ажахы дотороо сабшалан һайжаруулха тусхай оньһожоруулагдаһан отряд (хүтэлбэрилэгшэнь, үнинэй механизатор Ц. Жимбеев) бии болгоо. Мүн һай... саашадаа ... али болон ... үбһыень ... оньһожор... хидхээ, ... рилдэгби. ... участок ... гагдаа. ... сабшалан ...

Хэнэйшье ... мүнгэ зөө... никэ үгэж... сахан сов... богони бо... мэри хэж... элитэ.

Нэгэ үг... ашаар лэ... хы сабша... олон жэлэй ногоо тариһан, уһалагдадаг газарай ургаса эрид дээшэлээ. Хэрбээ хоёр жэлэй саана бүхыдөө таримал ногооной оройдоол 2.6 мянган центнер үбһэ хуряаһан һаа, нёдондо 8 мянган центнер таримал хяаг, житняк, костёр безостый гэхэ мэтэ ногооной шэмэтэй үбһэ абаабди. Мүн олон жэлэй ногооной 62 центнер үрэһэ суглуулжа абаабди. Тиигэжэ үнгэрэгшэ жэлдэ сагай уларилай муушаг байгаашье һаань, уһалагдадаггүй сабшалангай гектар бүриһөө дунда зэргээр 11,6 центнер, харин уһалагдадаг газарай га бүриһөө 15,4 центнер ургаса абтажа, бүхыдөө 51 мянган центнер үбһэн хуряагдаа. Энээнэй хахадһаань ехэнхи манай бригадын сабшалан дээрэһээ абтаа юм. Ондоогоор хэлэхэ болоо һаа, дүрбэ-табан жэлэй саада тээхиһээ хоёр дахин ехэ үбһэн хуряагдадаг болонхой.

Оньһожоруулагдаһан бригададамнай 2015 гектар сабшалан, тэрэ тоодо 1200 гектар уһалагдадаг газар даалгагданхай. Уһалагдадаг газарнай бүхыдөө шахуу олон жэлэй ногоон тарigдаһан, үндэһөөрөө һайжаруулагдаһан сабшалан юм.

Газарайнгаа үрэжэлые бүри һайжаруулха, ургасыень улам дээшэлүүлхэ гэһэн манай бригадын гол зорилго. Тиимэһээ байгша ондо мартын 25-һаа майн 25 болотор соносхогдоһон габшагай хүдэлмэриин һара соо сабшаланай дээрэ юу хэһэн тухайгаа тобшохоноор хэлэхэ уширтайб.

Хабартаа сабшалан дээрэ 2.700 гаран тонно шэбхэ гаргагдаа. Могсохондо 110 га газарта гектарай дүүшөө тонно шэбхэ гаргажа, үтэг болгон оруулаа. Энэ хүдэлмэридэ ДТ-75 түхэлэй хоёр гусеничнэ, түсхай түргэтэй 6 колесно трактор хүдэлөө. Шэбхэ бүршье ехээр шэбхээ аад, зарим тракторнуудай минеральна үтэгжүүлгэ тараааха, посходо бариха һүүргэ зөөхэ хүдэлмэридэ һамшагдаа. Юуб гэхэдэ, энэ жэлдэ 425 гектар олон жэлэй ногоо тариһан газарта «...З» түхэлэй түхеэрэлгээр ... гурбан центнер холимол ми...на үтэгжүүлгэ (аммиагай с..., суперфосфат, мочевина) т...бди. Тэрэшэлэн хүрьһэн... гүүрэе хатуу болоһон, ... гаһан 100 гектар сабшал... нойлогдоо, хадхууртай кат... рэгдээ. Эдэ бүхы хүдэл... бригадын бэрхэ механиза... Георгий Зотов, Ислам Ф... Ширап Санжижапов, Георг... нов, Данзан Цыренов гэгшэ... досотой һайнаар хүдэлөө. ... хээрэ гаргаһан шэбхээ ... дээрээ жэгдээр тараагаа.

Саһа, мульһэнэй хайла... рамай урдажа эхилхэлээр ... дымнай луговодууд сабшал... рээ гаража, газараа уһалж... һэн. Илангаяа дүршэлтэй ... дууд Даша-Дондок Жим... дажап Будажапов гэгшэ... абаһан 70—100 гектарыень ... хин уһалжа дүүргээд, мү... дохёо уялуулжа захал... лэй мэдээгээр, бригад... 1100 шахуу гектар сабш... дахин уһалагдаад байнха... уһалуури түлэг дүндаа.

Манай совхоз сабшал... руулха талаар социалис мү... дэ республика доторoo хо... дэ удаагаар түрүү һуури ... нэгэдэхи мүнгэн шанда ... байна. Байгша ондошье эн... зэргээ алдахагүйн түлөө ... нэбди.

Эдэ бүгэдөө ямар ... хэхэб гэхэдэ, ... лаар манайда бүхы ... дал, хүсэндөө хүргэ... үшөөл олон. Минерал... жүүлгэ сабшаланда бага ... Шухала хэрэгтэй ... үсөөдэнэ. Энэнһээ болон ... бага гаргагдана. Хурьһ... гүүрхэ һайжаруулха ... һан сагтаа һайн ...

М. НАМЖИЛОВ бэшэ...

ЛЕКТОРНУУДЭЙ ҺУРАЛСАЛ

Партиин обкомой бюрогой шиидхэбэриин ёһоор КПСС-эй райкомуудай штатнабэшэ лекторнуудэй гурбан үдэрэй семинар болоо.

Буряадай АССР юһэдэхи 5 жэлдэ гэһэн темээр КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр А. У. Модогоев түрүүшын үдэр семинар дээрэ лекци уншаа. «СССР Союзые байгуулга болбол ленинскэ национальна политикын илан мандаһанай гэршэ мүн» гэһэн асуудалаар түүхын эрдэмэй доктор, профессор Е. Е. Тармаханов лекци уншаба. Удаань Зүүн-Сибириин технологическа институдай ахалагша багша, түүхын эрдэмэй кандидат В. Б. Базаржапов Японой мүнөө үеын байдал тухай хөөрэжэ үгөө.

Мүнөөнэй үе шатада СССР-эй экономическа политика тухай лекци В. А. Шульга (Москва) уншаһан байна.

Удаадахи үдэрынь СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо бэлэдхэлэй үедэ суртал бодолой хүдэлмэриин зорилгонууд гэһэн асуудалаар КПСС-эй обкомой секретарь А. А. Бадиев үгэ хэлээ. Мүнөө үеын капитализмын экономическа хүгжэлтын онсо шэнжэнүүд гэһэн темээр экономикын эрдэмэй кандидат Д-Н. Ш. Ширабон лекци уншаа. Мүн Дүтын Зүүн зүгтэхи байдал тухай, Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй дотоодын ба гадаадын политика тухай уласхоорондын асуудалаар лекцинүүдые уншаһан байна.

Манай корр.

Совет орон доторнай

Таряагаа хуряажа эхилээ

Марыйска областиин Тедженскэ районой Карл Марксын нэрэмжэтэ, Ленинэй нэрэмжэтэ, «Ленин Байдагы», Калининай нэрэмжэтэ колхозуудай механизаторнууд хамагһаа түрүүлэн комбайн, жаткануудаараа намарай ешмээн хадахаяа гараба.

(ТАСС-ай корр.)

Мары.

Насимиин ой

Элитэ азербайджан поэт-гуманист Имадеддин Насимиин түрэһөөр 600 жэлэй ойн һайндэр хүтэлбэрилхэ Бүхэсоюзна комитет байгуулагдаа. СССР-эй Уран зохёолшодой холбооной правлениин секретарь Н. С. Тихоновэй хүтэлбэри доро түрүүшын заседани болоһон байна.

Азербайджанда, союзна республиканудай ниислэл хотонуудта үргэнөөр тэмдэглэгдэхэ энэ ойн бэлэдхэлэй ба һайндэрлэлгын түсэб хараалагданхай. Поэдэй шүлэгүүдэй номууд азербайджан хэлэн дээрэ гаргагдаха. Тэрэшэлэн азербайджан классигай шэлэгдэмэл зохёолнууд, тэрэнэй ажабайдал болон зохёол бүтээлнүүд тухай статьянууд ород хэлэн дээрэ хэблэгдэхээр хараалагдана.

Азербайджанда үнгэргэгдэхэ хэмжээ ябуулгануудай түсэбшье табигдаа.

(ТАСС-ай корр).

Брянщинын хартаабхын поли

БРЯНСК. (ТАСС-ай корр.). Брянщинын колхоз, совхозууд хартаабхаяа һуулгажа дүүргэхэнь. Түс ургамалай таригдаха 120 мянганай 105 мянган гектартань хартаабха таригдаа. Энэ ажал нёдондо жэлэйхиһээ түргэнөөр ябуулагдана.

Оньһожоруулга хэрэглэһэнһээ ажал урагшатай ябана. Оньһожоруулагдаһан звенонууд 1.580 гектарай тарилга хангана. Олонхи звенонуудынь хартаабха һуулгаха, хартаабха машинада тээхэ, сорт сортоорнь илгаха түхеэрэлгээр хангагданхай. Хартаабхаяа һуулгажа үрдиһэн ажахынууд хүршэнэртөө туһална. Стародубскын «Красный Октябрь» совхозой механизаторнууд хүршэ «Ленинское знамя» колхоздоо ошожо туһална.

Областиин хартаабхашад нэгэ хахад миллион тонно хартаабха хуряажа, 532 мянган тонныень гүрэндэ худалдахаар шиидэнхэй.

Хартаабхашад түрүү арга хэрэглэнэ. Тарилгынгаа гектар бүхэндэ 60—60 тонно органическа, урда жэлнүүдэйхиһээ нилээд ехэ минеральна үтэгжүүлгэ тараана. Аммиагай уһа оруулна. «Лощинкий», «темп», «белорусский-крахмалистый» гэжэ сортнууд ехэ талмайда эндэ таригдаа.

Түрүүшын поезд

ЗАПОРОЖИ. (ТАСС-ай корр.). Запорожиин комсомолшууд, залуушуулай хахад жэл хүрэхэгүй сагай туршада барижа дүүргэһэн хүүгэдэй түмэр замаар түрүүшын поезд ябажа гараба.

БЕЛОРУССИИН ССР. «Коминтерн» колхоз Могилёвско районой эгээл томо ажахынуудай нэгэн юм. Тэрэ жэлдээ 4 миллионһоо дээшэ түхэриг олзо оруулдаг. Ажахын малай фермэнүүдые оньһожоруулга, байра байдалаа һайжаруулгада ехээхэн зөөри һомологодог.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: колхозой хүсэд оньһожоруулагдамал ферма.

ТАСС-ай фотохрони...

жалшад зүбшэнэ, дурадхана, шүүмжэлнэ

ХАБАРАЙ hүүлшын май hара дүүрэбэ. Энэ hара соо ма- редакцида хамта дээрэ 319 ороhон байна. Тэдэнэй нь республикын колхоз совхозуудhаа ерэhэн байха Энэньшье ойлгосотой. Юуб , май hара—хабарай тарил- удхатай мэдээсэл, корреспонденцинүүд олон абтаа, бултадаа шахуу газетэдэ толилогдоо.

Байгша оной мартын 25-hаа майн 25 болотор республикын колхоз, совхозуудта газарай үрэжэл hайжаруулха габшагай хоёр hара үнгэргэгдэhэн байна. Энэ хатай мэтериалнуудые газетэдэ толилуулба. Тиигэхэ зуураа ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэдтэ туhатай зүбшөөлнүүдые үгэhэн байха юм. Хэды тиимэ байбашье hаань, колхоз болон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд газетэдэ толилогдоhон материал- возуудта хэрэгтэй шиинэнүүдые хабсаргадаг юм. Халаан соогоо хоёр шиинэ хабсаргаха түсэбтэй байбал, хододоо гурбые бэлдэнэбди. Тиигэжэ даабаримнай 45—50 процентээр үлүүлэгдэнэ бшуу. Бригадамнай мүнөө сентябрь hарын түсэбөөр хүдэлжэ байна» гээд

ХАБАРАЙ ТАРИЛГЫН ХАЛУУН ХАҺА

Редакцида ерэhэн бэшэгүүдэй шэнжэлэл

...лууи хаhа ха юм. Тиимэ- колхоз болон совхозуудай механизаторнууд ба таряашадай габ- ажал, тэдэнэй hанал бодол тобшохон мэдээсэлнүүд, то- статья, корреспонденци- шье абтажа, үдэр бүри га- хуудаhануудта тунхаглаг- байhан.

...лхоз, совхозуудай механиза- ...удай юhэдэхи табан жэлэй ...охи хабарай тарилгада эр- ...эа hайнаар бэлдэжэ, энэ шу- хүдэлмэриие эршэмтэйгээр ...han тухайнь тобшохон мэ- ...нүүд тодорхойлон харуул- Байгалай совхоз аймагай- ажахынууд cooһoo бултанhaa горох тарижа дүүргэбэ, үсөөхэн үдэр соо 1000 гек- энэ ургамал таригдаа. Энэ ...мэридэ ажахын хоёрдохи от- ...иин механизаторнууд С. Се- ...нников, В. Ипатьев гэгшэд ...а ехээр оруулаа» гээд ...ешенин Кабанскын аймагhаа ...ноор мэдээсэнэ. Ниимэрхүү шухала удха шанартай асуудалаар редакцида баhал олохон бэшэг орожо, бултадаа шахуу газетын хуудаhануудта барлагдаа. Сабшалан, таряалан уhалха, hайжаруулагдаhан бэлшээри өмхидхэхэ, газар үтэгжүүлхэ хүдэлмэри Мухар-Шэбэрэй, Зэдын, Сэлэнгын, Хяагтын, Захааминай, Хурамхаанай болон бусад аймагуудта муу бэшээр ябуулагдаа гэжэ редакцида ороhон бэшэгүүд элирхэйлнэ.

Хабарай тарилгын хүдэлмэриие агрономическа богони болзорто hайн шанартайгаар үнгэргэхэ асуудалые тон шухалада тооложо, республикын Хүдөө ажахын министерствын, арадай хиналтын комитедэй, республиканска газетэнүүдэй редакцинуудай хүдэлмэрилэгшэд энэ ажалай ябасые шалгажа үзэhэн байгаа. Энэ шалгалтада редакциин штатнабэшэ олон эдэбхитэд хабаадалсаа. Тэдэ бригаданууд зарим ажахынуудта хабарай тарилгын хангалтагүй ябуулагдажа байhаниие элирүүлжэ, горитойхон шүүмжэлхы удхатай статья, корреспонденцинуудаар ямар хэмжээнэй абтаhан, дутагдалнуудай яажа усадхагдаhан тухай редакцида мэдээсэнэгүй. Энэмнай тон таарахагүй хэрэг болоно. Саашадаа иимэ ябадал тэсэжэ болохогүй. Газетэдэ толилогдоhон шүүмжэлхы удхатай статья, корреспонденцээр ямар хэмжээнэй абтаhан тушаа партийна организацинуудай секретарьнар, ажахын хүтэлбэрилэгшэд редакцида заатагүй мэдээсэжэ байха уялгатай.

ССР Союзай байгуулагдаhаар 50 жэлэй алдарта ойн дүтэлхэ тума социалис мүрысөөнэй эршэ улам шангадажа, ажалшан бүхэн энэ хүдэлөөндэ оролсоно, ажалай шэнэ амжалта түйлахые оролдоно. Республикын промышленна предприяти, колхоз болон совхозуудай ажалшадай түйлаhан шэнэ амжалтанууд тухай баяр баясхалантай мэдээсэлнүүд үдэр бүри редакцида абтажа, газетын хуудаhануудта барлагдадаг байна. Энэ асуудалаар хоёр жэшээ харуулая. «Бригадымнай гэшүүд электровоз Ленинэй орденто ЛВРЗ-гэй локомотив хабсаралгын цехэй слесарь Г. Усольцев бэшэнэ.

Хориин аймагай «Георгиевский» совхозой хонишодой шэнэ амжалта тухай хүдөө бэшэгшэ Д. Доржиев иигэжэ мэдээсэнэ: «Ажахын гурбадахи отделениин хонишодой ажалай дүн согсологдобо. Дүршэлтэй хонишон Бальжит Гатапова 602 эхэ хониноо 613 хурьга абаад, хоролтогүй түлжүүлнэ. Тиихэдэ Дулмажап Доржиева хонин бүриhөө хурьга абанхай».

Тобшохон эдэ мэдээсэлнүүдые уншаад байхадаа, республика доторнай ажалай эршэ улам шангадажа, хүдэлмэришэн анги, хүдөөгэй ажалшад совет арадай түүхэтэ hайндэрые шэнэ амжалтатайгаар угтахые эрмэлзэнэ гэжэ ойлгонобди. Ажалшан арадаараа омогорхомооршье, баясамааршье даа!

Мүн баhа үнгэрөөшэ 50 жэлэй хугасаа соо республикымнай хото городуудта, хүдөө нютагуудта соёлой, арадай гэгээрэлэй, литература болон искусствын хүгжэлтэ тухай hонирхолтой олон статья, корреспонденцинүүд редакцида ороно. Тэдэниие уншагшаднай hонирхон уншана, танилсана ёhотой.

Зунай түрүүшын июнь hара гараба. Энэмнай тарилгын хойноhоо харууhалха, адууhа малай ашаг шэмын улам дээшэлхэ, тэжээл бэлэдхэлгэдэ бэлдэхэ, «сагаан алта» хуряаха үе болоно. Тиимэhээ механизаторнууд ба таряашадай, малшад, hаалишадай, хонишод болон адуушадай ажал хэрэг, тэдэнэй шэнэ түйлалтанууд тушаа редакцида мэдээсэжэ байхыень хүдөө бэшэгшэдтээ, олониитэ уншагшадтаа найданабди.

Зун—барилга эрхилхэдэ таатай зохид саг мүн. Республикын нютаг бүхэндэ шэнэ барилганууд бодхоогдоно. Барилгашадай габшагай хүдэлмэри тухай бэшэжэ байха гээшэ манай эдэбхитэдэй шухала зорилгонуудай нэгэн болоно гэжэ hанагдана.

СССР-эй байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойн хүндэлэлэй социалис мүрысөөн улам эршэдэнэ гэжэ дээрэ хэлэгдээ hэн. Энэ шухалын шухала асуудалда тон ехэ анхарал хандуулагдана, саашадаашье хандуулагдаха байна. Социалис мүрысөөнэй эмхидхэл, тэрэниие хүтэлбэрилгэ, дүнгүүдыень согсолбори, мүрысөөндэ илагшадай ажалайнь дүнгүүд, саашанхи зорилгонууд тушаа hонирхолтой мэдээсэлнүүдые хүдэлмэришэн ба хүдөө бэшэгшэдhээнь, эдэбхитэд болон уншагшадhаань хүлеэнэбди.

БАРГАЖАН НЮТАГ— БУРЯАДАЙ ШЭМЭГ

Республикын зүүн-хойто зүгтэ оршодог Баргажанай аймаг Буряад ороноймнай үзэсхэлэнтэ hайхан нютагуудай нэгэн гэжэ дэмы тоологдодоггүй ёhотой. Баргажан голой эрьеэр зубшаhан энэ нютаг хойто, урда захаараа шобхо үндэр уулануудаар хүреэлэгдэhэн. Голой урда заха — хүнэй нюдөөрөө хаража хүсэшэгүй үргэн нэлэнхы Хүнтэйн тала. Голой эрьеэр нуга сабшалан, хадын үбэрөөр шэнхинээтэ нарhан модоор элбэг ой тайга.

Баргажанай тала дайдые шэнжэлжэ үзэхэдэ, өөрын онсо илгаа, шэнжэтэй юм. Тэдэнэй нэгэн Хурамхаанай аймагай газар дээрэ олдоhон марганецай рудатай Икат-Гааргын хэбтэшэ олоной анхарал татаhаар. Энэ хэбтэшэ 1940 ондо олдожо, Зүүн-Сибириин баялигуудые арьбадхалсаhан домогтой. СССР-эй Наукануудай академиин Сибирьтэхи отделениин Зүүн-Сибириин филиалай газарай хүрьhэ шэнжэлдэг институдай хүдэлмэрилэгшэд П. М. Хренов, В. Г. Беличенко гэгшэдэй табяад онуудта шэнжэлhэнэй ёhоор эндэ олдоhон хэбтэшын нөөсэ үшөө ехэ байжа магад гэжэ тухайлагдана. Зүүн-Сибирьтэ металлургическа томо бааза хүгжөөлгын үедэ Икат-Гааргын хэбтэшэ ехэ нэмэри оруулха зэргэтэй.

Аймаг дотор ашагта бусад малтамалнуудай хэбтэшэ олон юм. Икадай дабаанай хормойдо алтанай ехэ хэбтэшэ олдонхой. Мүн Баргажан, Намама голнуудай хоорондо Намамын зэдэй хэбтэшэ арбан юhэдэхи зуун жэлэй hүүл багта олдожо, байра дээрэнь зэд шудхажа абадаг байhан юм. 1950-яад оной үеэр зэдэй хэбтэшые үшөө дахин шэнжэлжэ үзэхэдэ, эндэ зэдhээ гадна, өндоошье үнгэтэ мемаллнууд бии гэжэ тодоруулагдаhан байна.

Гадна Буряад орон дотороо бэшэ, мүн Зүүн-Сибирь соогоо Баргажан нютаг аршаан булагуудаар баян гэжэ суурхаhаар үнинэй. Хадын хабшал, шулуун хүмэг дороhоо жэлэй дүрбэн сагта бусалан гаража байдаг эдэ аршаан булагуудай зариманиинь медицинын хүдэлмэрилэгшэдэй зүгhөө мүнөөдэр болотор гүйсэд шэнжэлэгдээгүй байhаар. Нютагай арад зон лэ эдэ аршаан булагуудаа танижа, тэндэ амардаг, бэеэ аргалдаг байха юм. Эдэ аршаан булагууд халуун, хүйтэн, бүлеэн гэжэ хубаардаг. Шэнжэлэгдэhэн Гааргын, Аллын аршаануудай халууниинь 75 градуста хүрэдэг. Эдэ аршаанууд хүнэй бэедэ туhа нэмэри үгэхэhөө гадна, ажахын хэрэгсэлдэ горитой нүлөөгөө үзүүлжэ болохо. Юуб гэхэдэ, оронойммнай зарим халуун аршаануудай уhаар байраяа дулаасуулдаг байна ха юм. Жэшээнь, Цхалтуба, Кульдур, Ходжа—Оби-Гарм, Талая болон бусад курортнуудта аршаанай халуун уhаар байраяа дулаасуулдаг болоhон байна. Баргажанай нютаг бүхэндэ халуун аршаанай уhаар үбэлэй хүйтэнэй үедэ үгэрсэ, помидор элбэгээр ургуулжа абамаар арга боломжо бии гээшэ. Энэ талаар илангаяа Гааргын, Аллын аршаан булагуудай нөөсэнь ехэ байна. Саашадаа Баргажанай, Хурамхаанай аймагуудай хүтэлбэрилэгшэд эдэ бүгэдэдэ hанала табиха бэзэ гэжэ найдагдана.

Нютагай нүтөөдэ ехэ нөөсэнь гэхэдэ, барилгын модон болоно. Эндэ хоёр миллион гектар талмай эзэлhэн ой модон хоёр аймагай шэмэг баялигынь болоно бшуу. Тэдэнэй 50 процентнь шэнэhэн, 35-ниинь нарhан, нүгөөдүүлынь—хуша, хасуури, жодоо, хуhан, улянгир болоно. Эдэнэй ехэнхи хубинь Хурамхаанай аймагай газар дайда дээрэ байдаг. Тиимэhээ эндэ Хурамхаанай леспромхоз эмхидхэгдэhэн байгаа бшуу. hүүлэй хэдэн жэлэй туршада тус леспромхозой бэлэдхэhэн барилгын модон оронойммнай томо томо барилгануудта эльгээгдэжэ байна.

Баргажан нютагта түбхинэhэн колхоз, совхозууд хүдөө ажахыгаа хүгжөөхэ хэрэгтэ, тэрэ тоодо газараа зүбөөр, ашагтай туhатайгаар хэрэглэхын тула горитой хүдэлмэри хэhэн, саашадаашье хэхэ байна. Эндэ шэнэ газар ашаглаха, таряалан, сабшалангаа hайжаруулхын хажуугаар намаглиг газараа хатаажа хэрэглэдэг болохо талаар горитой хүдэлмэри хэгдэхэ зэргэтэй. Тиимэhээ Баргажан голдо шудхадаг хадын горхонуудай эрье hабые сэбэрлэжэ, намаг шалбааг ехэтэй газараа сабшалан болгохо зорилго түбхын түрүүн табигдаха ёhоороо табигдана. Хоёрдохёор, газараа hайнаар үтэгжүүлжэ, баян ургаса хуряажа абахын тула эдэ аймагуудта уhалууриин хүдэлмэри ехээр хэдэг болохо шухала. Зүгөөр энэ хүдэлмэри Карл Марксын, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудай, Баргажанай совхозой таряашад, үбhэшэдhөө бэшэниинь хэрэгшээдэг. тоодоггүй байха юм.

Тэрэшэлэн Зүүн, Баруун-Хүнтэйн үргэн тала уhалагдадаггүй дээрэhээ жэл бүри бага ургаса үгэнэ. Саашадаа нэлэнхы үргэн энэ талые уhалдаг болоо hаа, хэды ехэ таряан, үбhэн хуряагдаха гээшэб? Жэлhээ жэлдэ голой эрьеэр hууhан айлнуудай, ажахыншье hүрэг мал сабшалангаа гэшхэнэ, түйбэнэ. Ногооной ургашаhан хойно ажахын үхэр мал холын бэлшээридэ гаргагдана. Эдэ бүгэдэhөө боложо, үбhэ хуряалгань унжагайрдаг, мүн ажахы бүхэнэй адууhа малда гүйсэд хүрэхэ үбhэ тэжээл хуряагданагүй ха юм. Гэхэтэй хамта Баруун, Зүүн-Хүнтэйн заха газараарнь hалхи шуурганhаа боложо газар гэмтээгдэнэ. Тиимэhээ газарай хүрьhэ хамгаалхаар модо hуулгабал hайн лэ hэн.

Ан гүрөөл, булга, хэрмэн Баргажан нютагай баялигуудай нэгэн болоно. Дэлхэй дээрэ суурхаhан елэн хара зүhэтэй Баргажанай булга хэн бариха дурагүй байхаб даа. Тиихэдэ хэрмэн, hолонго, үнэгэн, шэлүүhэн, баабгай, шандаган болон бусад ан эндэ олон юм. Туруута ангуудай дундаhаа буга, хандагай, оро, гүрөөhэн гэхэ мэтэ бии. 1936 ондо Баргажанай нуур сөөрэмүүдтэ табигдаhан ондатра нилээд олошороо.

Эдэ бүгэдэ Баргажан нютагай шэмэг, баялиг боложо, нэрыень дэлхэй суурхуулжа байдаг лэ. Тиимэhээ эдэ ехэ баялигуудые элдэб аюулhаа хамгаалха, зүбөөр ашаглаха гээшэ тон шухала болоно бшуу.

Б. БУЯНТУЕВ,
Буряадай АССР-эй Наукануудай габьяата хүдэлмэрилэгшэ.

hайжаруулмаар болоо

...гаастай нютагта Химнын ...зой хоёрдохи отделени оршо- Тэндэ хэдэн арбаад бүлэ ажа- . Эндэ эдеэ хоолой зүйл- ...ой, эд бараанай нэгэ магазин юм. Тэрэнэй наймаалагша ...ца Дамбаевна Банзаракцае- ...алдаа оролдосотойгоор хан- ажалшадай захил түргөөр ...хын тула ехэ оролдолго ...жа байдаг.

...тэй хамта нүхэр Банзарак- ажалаа үшөө зохидоор эм- ...жэ, улад зониие улам hай- хангадаг болохо аргагүйдэ- ...шарынь юуб гэбэл, магазин- гэр тон таарамжагүй, до- уйтан. Тиимэhээ асарагда- эд бараагаа, эдеэ хоолойшье зүйл таатай зохидоор табиха аргагүй.

Энэ магазин нэгэ гэрэй хахад соо байрланхай. Нүгөөдэ хахадтань квартира байhан. Нёдондоной тэрэ хахадынь миин байдаг, сонхо, үүдэниинь ёhотоор бэхилэгдээшьегүй. Үнгэрөөшэ үбэлдөө магазинай харша соо совхозой hүрэг хонин хаагдажа, шэбхэ, hолоомондо дарагдашоо. Эдэ алишье талаараа тон таарахагүй хэрэг гэжэ hанагдана.

Бургаастай нютагта ажаhуудаг совхозой хүдэлмэришэд магазинай гэр hайнаар заhабарилха тухай нэгэнтэ бэшэ . асуудал табиhан байха. Теэд ямаршье хубилалта болоногүй. Эдэ бүгэдые Сэлэнгын райпотребсоюзай правлениин түрүүлэгшэ М. Г. Цыгунов, Новоселенгинскын сельпогой түрүүлэгшэ Н. С. Унагаев гэгшэд hайса мэдэжэ байбашье, ямаршье хэмжээ абанагүй, «нюдэ балай, шэхэ дүлии» гэhэндэл ябаhаар.

Энэ асуудал анхарагдажа, магазинай ажал бүри hайжаруулха арга олдохо бэзэ гэжэ найдагдана.

Д. ЛУМБУНОВА.
Сэлэнгын аймаг.

ЯАХАДАА УДААРШООБ?

Захааминай аймагай Цахир тосхондо больница бии юм. Тэрэнэй гол корпусой хахадынь галай аюулда орожо шатаhан байгаа. Уданшьегүй тэрэ байрань шэнээр баригдажа эхилээд, богони болзор соо дүүргэгдэhэн байгаа.

Теэд мүнөө болотор ашаглалгада оруулагдаагүй байhаар. Шалтагааниинь юуб гэхэдэ, жэжэ божо ажал үшөөл бии хэбэртэй. Тэрээнhээл боложо, больницын хахад корпус ашаглалгада үгтөөгүй байhаар. Тиимэhээ заримдаа үбшэлhэн хүнүүдэй олоороо больницада эмшэлүүлхэ болоходо, байрлаха hуурингүй байдаг, зарим нэгыень хүйтэн коридор соошье байлгадаг байха юм. Ушар иимэhээ үбшэнтэдтэшье, больницын хүдэлмэрилэгшэдтэшье таагүй, ажаллахадань хүндэ болоно бшуу.

Удаарангүй энээхэн барилгые «байраhаань хүдэлгэжэ», түргөөр ашаглалгада оруулха саг ерээ ха.

Б. ШОЕНОВ,
хүдөө бэшэгшэ.

...ЙДАМТАЙ ХҮН

...улма Галсанова Ахын аймагай ...ан-Аха» колхоздо хонишо- ...хүдэлжэ эхилhээр удаахан ...о. Тиигэхэ зуураа ажалай- ...нюусые hайса ойлгоо, дүй ...өөршье баян болоо.

...рэ hүүлэй жэлнүүдтэ зэрье ...дые харууhалдаг байха юм. ...уhалдаг хонидынь жэлэй дүр- ...агта тобир тарганууд байдаг. ...ойнгоо тэжээл — үбhэ, зе- ...өөhэдынгөө хүсөөр хуряажа ...аг болонхой. Малайнь байра ...hайнаар заhабарилагдаhан, ...алагдаhан байдаг.

...дондо харууhалжа байhан ...бүриhөөнь 4 килограмм ноо- ...айшалжа, гүрэндөө тушаагаа ...Тиихэдэ зэрье бүхэниинь 50- ...килограмм шэгнүүртэйгээр, ...даа тарган сэгнэлтэтэйгээр ...ндэ худалдагдаhан байха юм. ...э жэлэй үбэлжэлгые Дулма ...нова баhал эмхитэй hайнаар ...гэбэ. Нэгэшье толгой хонин ...да сроогүй. ССР Союзай бай- ...агдаhаар 50 жэлэй ойн хүндэ- ...й социалис мүрысөөндэ орол- ...н дүршэл ехэтэй энэ хони- ...эрье бүриhөөнь 4—4,5 ки- ...амм нооhо хайшалха зорилго ...табинхай. Мүнөө зуhалан- ...роод. нооhо хайшалха харюу- ...ехэтэй хүдэлмэридөө hай- ...бэлдэжэ байна. Энэ нүхэр ...айнгаа дүй дүршэлые залуу ...ндэ дамжуулан үгэдэг, туhа- ...зүбшөөлшье үгэжэ байдаг ...алтай.

...хын аймагай бэрхэ хонишодой ...н Дулма Галсанова хэлэhэн ...ээ хүрэхэл байха.

Д. ДУГАРОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хонишон Дулма ...санова.

Авторай фото.

«Мир» колхозой хүтэлбэрилэгшэд сабшалан, бэлшээри hайжаруулха асуудалда ехэ анхарал хандуулна. Колхозой Харбуус гэжэ нютагта 300 гаран үнеэнэй байха шэнэ байра түхеэрэгдэжэ байна. Тэндэ үнеэдэй нэгэ дал баригдажа бэлэн болгогдоо.

Энэ нютагта hайжаруулагдаhан бэлшээри түхеэрэгдэжэ байна.

ХАМТЫН ХҮСӨӨР

Тэндэ 140 гаран гектар газар хорёологдожо, бэлшээри болгогдохоор хараалагданхай.

Тэрэ участогай хашаа барихын тула нэгэ үдэрэй воскресник hаяхан болобо. Тэрэ воскреснигтэ колхозой правлениин хүдэлмэрилэгшэд, мэргэжэлтэд, нютагай hургуулиин багшанар — хамтадаа 60 гаран хүн хабаадалсаа. Тиигэжэ гансахан үдэрэй туршада 4 километрhээ үлүүтэй хашаа баригдаhан байна. Воскреснигтэ хабаадалсаhан hургуулиин багшанар hайнаар хүдэлөө.

Д-Д. БАДМАЕВ,
хүдөө бэшэгшэ.
Зэдын аймаг.

Редакцида харюусана

ПОЧТАЛЬОНТОЙ БОЛОО

Манай газетын байгша оной майн 7-ной номерто «Арад зоной аша туhада» гэhэн h. Очировай статья толилогдоhон байгаа. Захааминай аймагай Санагын совхозой холын фермэнүүдтэ газетэ, журналнууд саг соогоо абаашагданагүй, совхозой хүтэлбэрилэгшэд тусхай почтальониие табинагүй гэжэ тэрэ статья соо шүүмжэлэгдэhэн юм.

«Тус корреспонденци совхозой коммунистнуудай хамтын суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Тиигээд тус суглаанай шиидхэбэри бэелүүлэн, коммунист Д. А. Бабалаев почтальоноор томилогдоод, хүдэлжэ эхилбэ» гэжэ совхозой директор В. Цыренов, парткомой секретарь А. Тудунов, профсоюзай рабочкомой түрүүлэгшэ Ч. Балуев гэгшэд манай редакцида мэдээсэбэ.

ИЮЛИИН ТҮСЭБӨӨР...

Хориин шубуунай инкубаторна станциин коллектив байгша ондо урда жэлнүүдэйхиhээ олоор дальбараа үсхэбэрилдэг болоо.

Тус станци урдань худалдадаг ажахынуудhаа гадна, ондоо колхоз, совхозуудта дальбараа наймаална.

Яруунын аймагай «Юбилейный» совхоздо hая галуунай 12.250, Хэжэнгын аймагай «50 лет Октября» совхоздо 5 мянган дальбараа худалдагдаба.

Тэрэшэлэн тус коллектив олоор үндэгэ суглуулна. Гүрэндэ тушаана.

Ш. ЦЫДЫПОВ.

АНХАРАЛТАЙГААР ХАНДАЖА...

Республикын ниислэл хотодо эд бараанай, эдеэ хоолой магазинууд жэл бүри олошорно. Улаан-Үдын горпромторгын хүдэлмэрилэгшэд ажалшадай эрилтэ хараадаа абажа, хүн зоной хэрэгтэй юумэеэ өөhэдөө шэлэн абаха арга боломжотой магазинуудые олошоруулха асуудалда ехэ анхарал табидаг болонхой. Жэшээлэн хэлэбэл, энэ жэлэй эхинhээ хойшо локомотив-вагон заhабарилгын, авиационно заводуудай тосхонуудта, Үдын урда бэедэ, «50 лет Октября» проспектдэ тиимэ түхэлэй магазинууд пээг дэбэ. Тиигэжэ хүн зоной эрилтэ hайнаар хангагдадаг, наймаалагшадай хүдэлхэдэшье таатай зохид болоно бшуу.

Городой «50 лет Октября» проспектын 20-дохи магазинай коллектив эмхитэй hайн ажалаараа шалгарhаар үнинэй. Тэрэ магазинай наймаалагшад байгша оной түрүүшын дүрбэн hарын эд бараанай эрьесын түсэб болзорhоонь холо урид дүүргээ hэн. Май hарадашье hайнаар хүдэлөө. Тус магазиниие даагшаар Прасковья Максимовна Коногорова ажалладаг юм. Энэмнай худалдаа наймаанай эмхинүүдтэ гуша гаран жэл соо хүдэлжэ, дүршэл ехэтэй болоhон хүн. Наймаашадай ажал hайнаар эмхидхэхэ, улад зоной эрилтэ гүйсэд хангадаг болохо талаар П. М. Коногорова ехэ оролдолго гаргана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 20-дохи магазинай наймаалагшад И. Семенова (зүүн гарhаа), П. Чистякова, А. Калашникова, Г. Прусикова.

Д. БАЛДАНОВАЙ фототекст.

Улаан-Үдын аймагай «Авангард» колхозой нэгэдэхи отделениин комсомол басаган Лидия Поповагай хүтэлбэрилдэг овощ ургуулагшадай бригадада 10 хүн ажаллана. Тус бригадада 27 гектар огородой газар даалгагданхай. Тиихэдэ парнигта капуста ба куузикугай рассада ургуулагдажа, hаяар полидо гаргагдахаар хараалагдана.

Энэ бригадын гэшүүд байгша оной тарилгада эртээнhээ эхилжэ hайнаар бэлдэhэн, газараа горитой үтэгжүүлhэн байна. Тиигэжэ энэ жэлдэ тэдэнэр овощой ехэ ургаса хуряахын түлөө тэмсэжэ байнхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: огородшодой бригадир Лидия Попова (зүүн гарhаа), Екатерина Ивановна Грудинина, Екатерина Алексеевна Грудинина, Валентина Попова.

З. ВЕСНИНАГАИ фото.

ШЭНЭ СОВХОЗ

шэнэ барилга ехээр хэгдэхээр хараалагдана.

Яруунын аймагай «Дружба» колхозой хоёрдохи отделениин hуури дээрэ «Улаан-Туяа» гэжэ шэнэ совхоз hаяхан эмхидхэгдэбэ. Шэнэ ажахы гол түлэб мяхалиг үүлтэрэй мал үсхэбэрилхэ шэглэлтэй юм. Совхозой директорээр нүхэр Бальжанов Д. А. томилогдоо. Тэрэ урдань энэ аймагай «Коммунизм» колхозой түрүүлэгшээр удаан саг соо хүдэлhэн юм.

Совхозой хүтэлбэрилэгшэд ажахынгаа баялиг — газарые hайнаар ашаглаха, адуу малаа олошоруулжа, ашаг шэмыень ехэ болгохо зорилго урдаа табиба. Гэхэтэй хамта ойрын 2-3 жэлэй туршада совхозой түб hууринда

Жэшээлэн хэлэбэл, найман жэлэй hургуулиин шэнэ байшан баригдахань. Тиигэжэ мүнөө эхин hургуулитай байhан hаа, hаяар найман жэлэй hургуулитай болохонь шуу. Гадна хэлхеэ холбооной отделени, амбулатори, эдеэ хоолой зүйлнүүдэй магазин нээгдэхэ юм. Үшөө машина болон тракторнуудые заhабарилха мастерской, ороохо тарянай склад, байрын гэрнүүд олоор баригдахаар хараалагданхай. Мүн тиихэдэ тосхониие болбосон түхэлтэй болгохо талаар ехэ юумэн хэгдэхэ түсэбтэй.

Д. ШИРАБОН,
хүдөө бэшэгшэ.

Малшадай хүлеэдэг наймаалагша

Хүрбын совхозой холын фермэ, отаранuудай малшад болон хонишод автолавкын наймаалагша Иван Кузьминиие хүндэтэй айлшан мэтэ хүлеэжэ байдаг болонхой. Ушарынь юуб гэбэл, энэ нүхэр ажалдаа харюусалгатайгаар хандажа, малшадай захил дүүргэхые, хэрэгтэй юумээрнь хаhа сагтань хангахые оролдожо ябадаг.

Ээлжээтэ аяндаа гарахынгаа урда тээ малшадай захиhан юумые складhаа бэдэрэн абадаг. Хэрбээ үгы байгаа hаань, райпотребсоюзай складhаа асаруулхыень захил хэдэг байха юм. Түрүүшын хэрэглэлэй юумэнүүд — дабhан, зуруул, саахар, печени, сай, тамхин, янза бүриин гутал, хубсаhан автолавкадань элбэг байдаг. Гадна фермэ, отаранuудта ошожо, наймаа хэхэ графигаа нягтаар сахижа ябадаг байна.

Иван Кузьмин өөрөө автолавкын жолоошон юм. Тэрэнэй машинань аян замда гарахаар хододоо бэлэн байдаг.

Иигэжэ оролдосотойгоор ажаллаhанайнгаа ашаар эд бараа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые худалдаха hара бүриингөө түсэбые үлүүлэн дүүргэдэг байна. Иимэл хадаа холын малшадай хододоо хүлеэжэ байдаг айлшан болоhониинь гайхалгүй.

Ц-Х. ГОМБОДОРЖИЕВА,
хүдөө бэшэгшэ.
Хориин аймаг.

Багшанарай институтда

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институтда халуун хаһа эхилээ. 4-дэхи курсын студентнэр хабарайнгаа шалгалта барина. 5-дахи курсынхид гүрэнэй шалгалтын «дабаан өөдэ абиран», һахы һалаг оролдонод.

Институт дүүргэжэ гарахая байгшадай шарайда һанаагаа зобоһон тэмдэгэй байбашье, нюдэндэнь баярай болон тэмсэлэй ошон туяатанги. Нэгэ зариманиинь дүрбэн, нүгөөдүүлынь табан жэлэй туршада эрдэм шудалжа, заримдаа унтангүй хоножо байгаад, хэлэнэй орёо дүрим шэнжэлжэ гү, али математикын формуло тайлбарилан, ухаан бодолоо һорижо, гүрэнэй шалгалта дабаад, багша боложо гарахань шуу.

Тэдээндэ амжалта хүсэхэ мүртөө, ямар факультедэйхин хэр зэргээр шалгалтаяа үгэжэ байнаб гэжэ тобшохоноор хөөрэе.

* * *

Түүхэ ба хэлэ бэшэгэй факультедтэ буряадшье,ородшье хэлэнэй таһагуудай студентнэр бараг эхи табяад байна. 355-дахи бүлэгэй хорин найман хүн соoһоо юһэниинь эрхим, наймаиинь һайн бэлэдхэлтэй байба. Арбан нэгэнэйнь эрдэм шадабари дундүур гэжэ сэгнэгдэбэ. Тоб гэмээр харюусагшадай тоодо Д. Балсаханова, Х. Жамьянэ, Х. Гармаева (355-дахи бүлэг), Е. Афанасьева, Л. Имикеева, Л. Кубышкина (341-дэхи бүлэг) гэгшэд оролсоно.

Түүхын таһагай 344-дэхи бүлэгэй 15 хүн дунда зэргээр шалгалта баряа. Бэшэниинь «эрхим», «һайн» гэһэн сэгнэлтэ абаба.

* * *

Физико-математическа факультедэй гүрэнэй шалгалтын комиссиин түлөөлэгшэ Э. М. Амиров ингэжэ хөөрэнэ:

— Шухала предмедээр олонхи нүхэдэймнай эрхим бэлэдхэлтэй байһаниинь элирбэ. Студентнэр Э. Батурин, Т. Халтагарова, А. Шонькина, Р. Цыденова, Т. Цыбиктарова гэгшэд ехэ томоотой, оролдосотой нүхэд байһанаа гэршэлээ. 546-дахи бүлэгэй студентнэр Х. Ламажапова, Б. Будаев болон бусад дүүрэн бодолтойгоор, тобшоор аад, научна үндэһэ баримтатайгаар хөөрэжэ шадаа.

* * *

Майн 30-най, июниин 1-нэй үдэрнүүдтэ хари хэлэнэй факультедтэ түрүүшын шалгалтанууд үнгэрөө. Комиссиин түрүүлэгшэ Н. В. Языкова ингэжэ мэдүүлнэ:

— Немец хэлэнэй таһаг дүүргэхээ байгшад табан жэлдэ һураһан урмандаа хүрөө даа. 252-дохи бүлэг соoһоо 6-ниинь эрхимүүд, найманиинь «дүрбэтэнгүүд», табаниинь «гурбатан» боложо, гүрэнэй шалгалтын түрүүшын дабаае дабаба...

Н. Жамбалова, Т. Бажеева гэгшэд немец хэлэн дээрэ торон тогтонгүй дуугаржа шадаа юм ха. Июниин арбаадаар ээлжээтэ шалгалтаянь болохо.

* * *

Биолого-химиин факультедэй студентнэр гүрэнэй шалгалта барижа түгэсхөөд, багшын үндэр нэрэ зэргэдэ хүртөөд байна.

* * *

Спортивна факультедэй студентнэр гарагай табанда гүрэнэй түрүүшын шалгалта бариба. 441-дэхи бүлэгэйхид хүхюу солбон, шамбайнууд, бэеэ һоринги байһанаа харуулаа. Тэдэнэй дунда Соболев Павлов хоёр «табан» дээрэнь ушөө «табые» табима бэлэдхэлтэй байһанаа гэршэлээ. 25 хүн соoһоо дүрбэниинь «эрхим», арбаниинь «һайн», арбан нэгэниинь «хангалтатай» гэһэн бэлэдхэлтэй байба.

Г. БАЗАРЖАПОВА,
БГПИ-гэй студентка.

Загорск тосхондохи 30-дахи магазинай худэлмэрилэгшэд хүдалдан абагшадые һайнаар, түргэн наймаалан зал соо нэмэл дэлгүүр юмэеэ өөрөө шэлэн абадаг түхэерэнхэй. Тэндэ хүн зон хэрэгтэй юмэеэ өөрөө шэлэн абадаг болоо. Энэ магазинай коллектив юһэдэхи табан жэлэй 2-дохи жэлэй эхинһээ хойшо һара бүри эд бараанай эрьесэлэй түсэб хэтэ дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 30-дахи магазинай наймаалагша комсомол басаган Ольга Ковалева.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

ЭДИР ХҮГЖЭМШЭДЭЙ КОНЦЕРТ

Улаан-Үдын Октябрьска районой хүүгэдэй хүгжэмэй 4-дэхи һургуулиин һурагшадай тоосоото концерт һаяхан болобо. Ниислэл хотымнай хүүгэдэй хүгжэмэй һургуулинуудай дунда энэ һургуули эгээл «залуунь» юм. 1967 ондо тэрэнэй түрүүшынхеэ нээгдэхэдэнь, 60 үхибүүд абтаһан һаа, мүнөө тэндэ 260 хүн һуралсана.

Үнгэрһэн жэлдэ тус һургуулинэ түрүүшын бүлэг дүүргэһэн юм. Тэдэнэйнь дундаһаа пианистка Оля Зайцева Улаан-Үдын Чайковскиин нэрэмжэтэ хүгжэмэй училищида багша Л. Г. Дадуевагай хүтэлбэри доро амжалтатай һуралсажа ябана.

Байгша ондо хүгжэмэй 4-дэхи һургуулинэ 4 пианист, 3 баянист дүүргэжэ гарахань. Багшанарайнгаа оролдолгоор үхибүүд хүгжэмтэй танилсаад, саашадаа тусхай мэргэжэл шудалхаар зоригжонхой.

Энэ һургуулинэ дүүргэжэ байһан, мүн удаадахи классые ороһоншье һурагшадай хүсөөр табигдаһан концертдэ түрэлхид олоороо суглараа.

Үхибүүд скрипкэ, фортепьяно, арфа, болон баян дээрэ шадабарияа харуулжа, багшанар болон түрэлхидөө баясуулаа. 1-дэхи классай һурагша Зориг Цыренжапов (скрипкэ), 4-дэхи классай — Марина Юдина (фортепьяно), 6-дахи классай — Вика Шалыгина (фортепьяно), 3-дахи классай — Люба Филиппова (арфа) гэгшэд Бетховен, Шуберт, Григ болон бусад мэдээжэ композиторнуудай зохёолнуудые шадамар бэрхээр гүйсэдхөө. Тиихэдэ Моцартын менуэт «Перепелочка» гэжэ белорус дуу наадаһан баянистнуудые суглараашад һонирхон шагнаа, хараашье.

Улаан-Үдын хүгжэмэй 4-дэхи һургуулиин багшанарта эндэ сугларһан түрэлхид баяр хүргөөд, саашанхи хүдэлмэридөө амжалта түйлахыень хүсэбэ.

В. ТОКТОХОЕВА.

ФУТБОЛ

ХОЁРДОХЁО ШУҮБЭ

СССР-эй «А» классай футболистнуудай хоёрдохи бүлэгтэ наададаг футболистнуудай дунда юһэдэхи уулзалга үнгэргэгдэбэ. Энэ үдэр арбан командын футболистнууд хоорондоо наадаһан байгаа. Манай «Сэлэнгэ» команда энэ наадаяа Братск хотын «Сибиряк» командын стадион дээрэ үнгэргөө. Тиихэдээ талмайн эзэдые 1:2 тоотойгоор шүүжэ, энэ жэлэйнгээ наадада хоёрдохи илалта түйлаба. «Сэлэнгын» добтологшод Анатолий Михнов, Николай Дорофеев гэгшэд наадаиай хоёрдохи хахадта нэжээд бүмбэгэ сохижо оруулһан байна.

Бусад командануудай уулзалга иимэ тоотойгоор дүүрээ: Ангарскын «Старт» — Красноярскын «Автомобилист» — 3:1. Эрхүүгэй «Аэрофлот» — Владивостогой «Луч» — 0:0, Шэтын СКА — «Сахалин» — 2:2, Петропавловск-Камчатскиин «Вулкан» — Благовещенскын «Амур» — 1:1 тоотойгоор тэнсэбэ.

Юһэдэхи наадаиай удаа «Амур», «Сахалин» командануyд 15-аад очкотой болонхой, түрүүлжэ ябана.

«Сэлэнгэ» команда удаадахи наадаяа Красноярскын «Автомобилист» командын стадион дээрэ үнгэргэхөөр, аян замаа үргэлжэлүүлбэ. Наадан июниин 10-да үнгэргэгдэхэ юм.

Т. БАДМАИН.

ИЗРАИЛЬДАХИ „ДОТООДЫН ТЭМСЭЛ"

Израилиин худэлмэришэд забастовконуудые хэнэ, фабрика, заводууд зогсоно, гражданска авиацида хэсүү байдал тохёолдонхой, почтын худэлмэридэ һаад ушарна. Тель-Авивта 10 мянган худэлмэришэд үйлсэнүүдтэ гаража, промышленностиин ээдтэй профсоюзуудай хэжэ байһан хэлсээнүүдтэ засагаархидай бүдүүлигээр хамааралсалгада эсэргүү, консервын заводуудай худэлмэришэдэй забастовконуудые хориһондо эсэргүү буруушаалганүүдые мэдүүлээ. Һуралсалай түлөө түлөөһэ дээшэлүүлгые буруушаалгын тэмдэг болгон 45 мянган студент һургуулинуудаа орхижо, «болзоргүй» саг соо забастовко соносхоо.

Эдэ ябуулганууд правительствын арадта харша экономическа политикые бэелүүлгэдэ ажалшадай, мүн һурагшад залуушуулай үгэһэн харюу болоно. «Олонитын хэрэглэмжые хороохо саг хүрэжэ ерээ» гээд финансын министр Пинхас Сапир кнессетдэ һаяхан мэдүүлһэн байха юм. Зүгөөр энэ хэрэглэмжэ эгээн лэ бага хэмжээндээ хүрэтэр хороогдонхой. Нёдондо жэлдэ юумын сэнгые гурба дахин дээшэлүүлһэн ушаа хуулита ёһоор сэнгүүдые 12 процентээр дээшэлүүлжэ болохо байһые нилээд ехээр үлүүлээ. Налог ашалга 40 процентээр дээшэлээ гээд финансын министерство мэдээсэнэ. Мүнөө Израиль дэлхэй дээрэ эгээн лэ ехээр налог татадаг орон болонхой. Израильда хүн бүхэнэй олзо доходой хахад шахуунь налогой түлөөһэндэ гарга шалагдадаг юм. Хуулита мэдээнэй ёһоор хүн зонойнь 20 гаран процент хүсэд үгытэй ядуугаар ажаһууна. Һуралсалай түлөөһэнэй угаа ехэ байһан дээрэһээ бүхы үхибүүдэй хахад шахууинь эрдэмдэ һуража шададаггүй. Юрыньшье байра гэжэ тоолохоор бэшэ отог, балгааһанууд соогуур 70 мянга шахуу бүлэ ажаһуудаг юм.

Ажалшан арадай ажамидаралай хэмжээнэй муудхаагдаха тудам экономико улам саашадаа сэрэгэй байдалда оруулагдана. Ямар нэгэн түхэлтэйгөөр сэрэгэй хэрэгтэ зорюулагдадаг гүрэнэй гаргашанууд Израилиин мүнөөнэй бүхы бюджедэй гурбанайнь хоёр хуби болоно гээд парламентари Абрам Левенбраун кнессетдэ үгэ хэлэхэдээ, тэмдэглэһэн байгаа. Армиие барижа байхын, буу зэбсэг худалдажа абахын, сэрэгэй урьһаламжануудые бусаахын тулада, сэрэгэй эрилтэ хэрэглэмжэнүүдые хангахын тулада бюджедһээ 10 миллиард үлүүтэй фунт-түлэгдэнэ. Бусад оронуудта, хамагай түрүүндэ, Америкын Холбоото Штадуудта гүрэнэй үриие Израилиин финансистнууд тоолоод үзөө. Эдэ үринүүд жэлэй эсэстэ 4,2 миллиард доллар — хүн бүхэндэ абажа үзэбэл 1.400 доллар болохо байна!

Угаа ехэ мүнгэ зөөри стог балгааһанууд соо ажаһуугшадта олон үхибүүтэй бүлэнэртэ болон һая гэрлэһэн залуушуулда гэр барихын, гэгээрэлэй, социальна хэрэглэмжэнүүдые хангалгада һомолхын орондо, харин эдэ мүнгэн зөөриие Израилиин правительство милитаризмда зорюулдаг байна. Израильдахи араб һуурин газарнуудай хэрэглэмжэдэ тон багахан хэмжээнэй мүнгэ зөөри һомологдоно, харин эзэмдэн абтаһан араб газар нютагуудые колони болгохын тулада хэдэн олон миллион фунт зорюулагдадаг байха юм.

...Газын районой Питхат-Рафиахһаа бедуинүүдые сүлэн гаргалгые эсэргүүсэн, буруушааһан угаа ехэ һүртэй демонстраци Тель-Авивай университедтэ апрелиин һүүл багта болоһон байгаа.

Студентнэр демонстраци хэхэ үедөө өөһэдынгөө эзэмдэн абаһан газар нютагуудта израиль сэрэгэйхидэй хуули бусын аяг ааша гаргадаг байһые студентнүүд демонстраци хэхэ үедөө элишэлээ. «Араб газар нютагуудые бусалтагүйгөөр эзэмдэхэ, өөһэдэйнь газар дээрэһээ арабуудые сүлэхэ политика аюулгүй байдал ба эб найрамдалда түбэг татана. Энэ политика арабуудта эсэргүүгээр хэгдэдэг уршагта муухай гэмтэ ябуулганuудые олон болгоно» гээд демонстрантнуудай дунда тараагдаһан хуудаһанууд дээрэ бэшэгдэһэн байгаа бшуу. Университедэй талмайе студентнүүд шүбгэтэ шабын түмэрөөр хүреэлээд, «Бедуинүүдэй талмай» гэһэн таблица, тэрээн дээрээ үлгэһэн байгаа.

Иммигрантнуудай суглаан дээрэ 1972 оной эхеэр Голда Меир ингэжэ хэлээ: «Амгалан байдал тогтоогдохо үшөөл үды. Холбсото Штадуудһаа «Фантом» гэжэ реактивна самолёдуудые шэнээр худалдажа абаһан ушар Израильда ехэ хүндэ хүшэр байба. Зүгөөр бидэнэр өөһэдынгөө хүсэндэ түшэглэхэ баатай болонобди, манай оборонһо тухай хэлэхэ болоо һаа, экономическа эдэ бэрхэшээлнүүдые тэсэжэ тараха уялгатайбди. Израильда милитарис шашалдаа шууяан али болохоор дэбэргэгдэдэг. Энэ хадаа «онсо байдал» тогтоогообди гэһэн шалтаг барьяад хүнүүдые хододоол сошордонги байлгаха, үгытэй ядуу байдалые тэсэхыень тэдэниие баадхаха гэһэн зорилготой. Гэхэ зуура, израилиинхид ушар байдалые ойлгодог болоjo эхилхэдээ, ороной дотоодын хэрэгүүдтэ анхарал хандуулдаг болоо. Өөрынгөө орон дотор ажалай ба капиталай хоорондо гүнзэгы ехэ зүрилдөөнэй болоjо байһые, оронойнгоо экономическа ба социальна дэбжэлтын замаар дабшажа шадахагүй, дунда зуун жэлэй үлэгдэлнүүдһээ, ёһотойл фанатизм ба мухар һүзэгһөө зайсаагүй, хулгайлалга болон эдилгэ, эдишэ абалгаар задагайруулагдажа байһые тэдэнэр обёордог болоо. «Харша хүреэлэлгэ» ба «Ажамидархын түлөө тэмсэл» тухай билдагуушалһан идхалга номнол нүлөөгүй болоjo эхилээ.

«Социальна үймөөнэй шангадалгаһаа уламжалан, Израильда «дотоодын тэмсэл» һүжэрхөөр болонхой,—гээд американ «Тайм» гэжэ неделин бүриин хэблэл бэшэнэ. Израильда забастовконуудай тоо нёдондо жэлдэ 10 процентээр олон болоо. Мүнөөнэй худэлөө ехэтэй хабар ангиин тула... дай шангахан зуней болохо ... һые харуулна. Энээн тухай ... нуудай ябуулганууд, Дан ... мышленна областиин арба ... фабрикын бүд нэхэгшэдэй ... товконууд, демонстрацинууд ... сервын заводуудай худэлмэр... дые дэмжэһэн забастовконууд, Иерусалимда, бусад городуудта майн 1-дэ болоһон демонстрацинууд ... гэршэлжэ үгэнэ. Эдэ демонстрантнуудые полицинхид шэрүүн ... гаар дараһан байха юм.

Буруушаалгын худэлөө дараа... һэдэлгэ правительство гаргана. Худэлмэришэдтэ харша хуулиие ... сагаархид март һарада кнессетдэ ... баталуулһан байха юм. Тэрэнэй ёһоор забастовко тухай соносхо... доһоной һүүлээр, тэрэнэй эхил... хүрэтэр хоёр неделиин болзор ... тоогдоно. Энэ үе соо засагаархид... арсалдаае тусхай сүүдээр ба... лалтын ёһоор хаража үзэхэ, ... сүүдэй шиидхэбэри уялгата ... тоологдохо байна. Тус хууль... бодото удхань гэхэдэ, бүхы ... стовконуудые хуули бусын гэж... соносхохо, капиталистнуудта хэр... гүүсэнэйнь түлөө ажалшадые ... һэхэ ябадал болоно бшуу.

Полициинхидэй зоргооро аашалалдалга Израильда бүри ... гарадаг болоо. Израиль ... вын эгээн лэ ехээр дарлагдаж... зон болгошо «сефарднуудай» ... дал һайжаруулхын түлөө ... лөөндэ хабаадагшад түрмэдэ ... дадаг. Полици хэһээлтэ ... бузагай онол арганuудые хэрэг... нэ. Жэшээлхэдэ, арбан зургаа ... һатай Эйтан Гроссфельд демон... страцинуудта хабаадалсаһа... түлөө хэдэн удаа арестовал... һанайнгаа һүүлээр, правительст... вада эсэргүү үгэнүүдые сүүд ... рэ хэлэһэнэйнгээ түлөө ухаа му... шуулай больницада тэрэ ... оруулагдаһан байха юм гэжэ «...рец» газетэ мэдээсэ. Израиль... хи ёһо гуримые шүүмжэлһэ... хэлэһэнэйнгээ түлөө Хайфа... наһатай жолоошон Абрам Нойб... зерые полициинхид ухаа муу... шуулай отделенидэ оруулһан ба... на. Израиль орохыень еврей... дые уряалһан бэшэгтэ гар таби... ень Нойхойзерто дурадхат... байгаа. «Таанадта пэнэ богол... хэрэгтэй» гээд жолоошон ... ни эмхидхэгшэдтэ сэхэ мэдүү... Энэ мэдүүлгынь түлөө тэрэ... психиатрическа карцерта ...

Социальна үнэн зүб байдал... түлөө тэмсэл Израильда угаа ... хэмжээтэйгээр дэлгэрэв, тэрэ... полицейскэ хэмжээнүүдээр ... соон болюулха аргагүй. Энэ т... сэлэй түрүүшын зэргэнүүдтэ ... раиль коммунистнууд ябал... Тэдэнэй уряа түрүү интелли... цидэ, студентнүүдтэ, залуушу... промышленна предприятину... болон хүдөө ажахын һуурин... зарнуудай худэлмэришэдтэ ... дадаг болоо. Мүлжэлгэдэ, мили... ризмын дэлгэрэлгэдэ, полици... дэй зоргооро аашалалгада аш... шад нэгэдэлээ шангадхажа, ... дынгөө бүхы эрилтэнүүдые ... гүүлхын түлөө шиидэнги ба... харюусана.

Б. БАННОВ,
АПН-эй шэнжэлэгш...

ХАНОЙ

АЛДАРТА ОЙ

ТАСС

Алдарта ойдо — Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын байгуулагдаһаар гурбан жэлэй ойдо зорюулагдаһан олон тоото материалнуудые Ханойн хэблэл толилбо.

ДРВ-гэй президент Тон Дык Тханг, ДРВ-гэй Национальна суглаанай саг үргэлжын комитедэй Түрүүлэгшэ Чионг Тинь, ДРВ-гэй правительствын премьер-министр Фам Ван Донг Урда Вьетнамай Сүлөөлэлгын национальна фронтын ЦК-гай Президиумэй Түрүүлэгшэ, Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын консультативна Соведэй Түрүүлэгшэ Нгуен Хыу Тхо, Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын Түрүүлэгшэ Хюинь Тан Фат гэгшэдтэ телеграмма эльгээхэдээ, США-гай зээрхэг түримхэй ябуулгада эсэргүүгээр хэһэн тэмсэлдээ Урда Вьетнамай патриодуудай түйлаһан илалтануудые халуунаар амаршалаа.

Бэеэ даанхай, демократическа, амгалан тайбан Урда Вьетнамые байгуулхын, эбэй ёһоор ехэ ороноо нэгэдүүлхын тула бүхы арадуудай нягтаралые улам бэхижүүлхые хүсэһэн Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын, Сүлөөлэлгын национальна фронтын политическэ ба сэрэгэй хараа түсэбэй зүб байрыень эдэ илалтанууд гэршэлэн харуулна гэжэ телеграмма дотор тэмдэглэгдэнэ.

БЕРЛИН

Түүхэтэ удхатай ябуулга

ТАСС

Баруун Берлиндэ хабаатай асуудалнуудаар дүрбэн гүрэнэй хэһэн хэлсээнэй түгэсхэлэй протоколдо гар табилга ниитын элдэб байгуулалтатай гүрэнүүдэй амгалан тайбанаар зэргэ оршон һууха замда шэнэ алхам болоно гэжэ СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Хонеккер, АДН агентствэдэ интервью үгэхэдөө, мэдүүлбэ. СССР ба ПНР-тэй ФРГ-гэй хэһэн договорнуудые эсэслэн баталалга, Баруун Берлиндэ хабаатай асуудалнуудаар дүрбэн гүрэнэй хэлсээнэй хүсэндөө оролго түүхэтэ удха шанартай ябуулгануудай болохо байһаниинь дамжаггүй. Эдэ бүгэдын ашаар манай түбидэ авгалан тайбанаар зэргэ оршон һууха арга үргэнөөр нээгдэнэ.

Советскэ Союзай ба социалис хани харилсаата бусад гүрэнүүдэй эб найрамдалта политика залан сэхээр бэелүүлһэнэй ашаар лэ эдэ бүгэдэ түйлагдаа гээд Э. Хонеккер тэмдэглээ.

Советскэ Союзай ба Холбоото Штадуудай хүтэлбэрилэгшэдэй хөөрэлдөөнүүдэй дүнгүүдые зүрхэ сэдьхэлһээ амаршалнабди гэжэ Э. Хонеккер саашадаа хэлэбэ. Юундэб гэхэдэ, бүхы хүн түрэлтэндэ хабаатай шухала асуудалнууд эб найрамдалда гү, али атомна дайнда хабаатай асуудалнууд тодорхой алхам хэхые табидаг гээшэ.

БОНН

В. БРАНДТЫН МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

ФРГ-гэй канцлер В. Брандт июниин 7-до эндэ правительственна мэдүүлгэ хэбэ. Советскэ Союз ба бусад социалис оронуудтай ФРГ-гэй харилсаанууд саашадаа улам һайжарха байха гэжэ тэрэ этигэн найдажа байһанаа мэдүүлээ.

Баруун Берлиндэ хабаатай асуудалнуудаар дүрбэн гүрэнэй хэлсээн уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха талаар хэгдэһэн шухала алхам болоно гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ. Баруун түбэй Европодо түгшүүрилэй гуламта байхаяа болижо, шахардуу шанга байдалые заһаруулха шухала эрхэ нүхэсэл болохо юм.

Европодохи түгшүүрилые һуларуулхые түйлаха талаар агууехэ дүрбэн гүрэнэй правительствануудай хүсэлэл оролдолготой байһаниие хэлсээндэ гар табилгын үедэ гадаадын хэрэгүүдэй дүрбэн министрэй хэһэн мэдүүлгэнүүд гэршэлнэ гэжэ Брандт хэлээ. Энэ талаар шэнэ бодото алхам хэгдээ гэжэ Федеральна правительство найдана.

Абаһан уялгануудаа ФРГ-гэй правительство наринаар баримталан бэелүүлжэ, баталагдан абтаһан хэлсээнүүдэй, договорнуудай бодото байдалда бэелэлгэдэ эдэбхитэйгээр нүлөөлхэ байна.

БОНН

Эсэргүү ябуулганууд хэгдэнэ

ТАСС

Канцлер В. Брандтын правительствын бэелүүлжэ байһан дотоодын, экономическа ба финансын политикын асуудалнуудта эсэргүү ябуулганuудые ХДС-ХСС партиин хүтэлбэрилэгшэд хэнэ. Эсэргүү ябуулга хэгшэд орон доторой политическэ байдалые орёо хурса болгоно гэжэ «Франкфуртер рундшау» газетэ тэмдэглэнэ.

Дотоодын политическэ түгшүүрилые заһаруулхын тула Бундестагай һунгалтые болзорһоонь урид үнгэргэхэ тухай хэлсэхэ дурадхалтайгаар правительство ХДС/ХСС-эй хүтэлбэридэ нэгэнтэ бэшэ хандаһан байха юм. Зүгөөр эсэргүү ябуулга хэгшэд, «Франкфуртер рундшаугай» баталһанай ёһоор, правительственна харюусалгые бэе дээрээ даажа абаха хүсэгүй байһаар, тиимэһээ ойрын үедэ парламентда шэнэ һунгалта үнгэргэлтэһөө ехэтэ айна.

Социалис оронуудтай ФРГ-гэй харилсаа холбоонуудые заһаруулхын тула В. Брандтын правительствын бэелүүлжэ байһан политикые ороной улад зоной диилэнхи хубинь дэмжэнэ гэжэ Советскэ Союзтай ба ПНР-тэй хэһэн договорнуудые эсэслэн баталалга гэршэлэн харуулаа.

БРЮССЕЛЬ

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЛЭЙ ШУХАЛА ШАТА

ТАСС

Европодо аюулгүй байдал, харилсан туһалалсалгые тогтоохын түлөө ниитын хүсэнүүдэй Ассамблей хүдэлмэрээ Брюсселиин конгрессүүдэй ордон соо дүүргэбэ.

Мүнөө үеын эгээн гол шухала асуудалнуудые, эб найрамдалай, түгшүүрилые һуларуулгын, харилсан туһалалсалгын асуудалнуудые энэ түбиин бүхы заха булангуудһаа ерэгшэд — Европын оронуудай профсоюзуудай, политическэ партинуудай, залуушуулай ба эхэнэрнүүдэй эмхинүүдэй түлөөлэгшэд дүрбэн үдэрэй турша соо зүбшэн хэлсэһэн байна.

Заседаниин һүүлшын үдэр Ассамблейдэ хабаадагшад баярай деклараци болон Европодо аюулгүй байдал, харилсан туһалалсалгые тогтоохо талаар документнүүдые баталан абаа.

«Энэ түбиие эб найрамдалай, аша үрэтэй харилсан туһалалсалгын газар болгохын тула бүхы хүсэ шадалаа нэгэдүүлхыень Европын бүхы хүнүүдые, политическэ ба социальна бүхы хүсэнүүдые Ассамблей уряална» гээд декларацида хэлэгдээ.

БРАЗЗАВИЛЬ

Колонизаторнуудта хэгдэһэн һануулга

ТАСС

Пуэнт Нуар хото шадар, Бангын районой республикын агаарай хилэ дабаһан Португалиин вертолёдые Конгын Арадай Республикын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй подразделенинүүд буудажа унагааба гээд Конгын Национальна арадай армиин командованиин (КННА) түлөөлэгшын мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

Португалиин вертолёдой экипажай гэшүүдэй нэгэн плендэ абтаа, ехэ буу зэбсэг, һомо хэрэгсэл эзэмдэгдэ гэжэ мэдүүлгэ дотор заагдана.

Конгын газар нангин юм. Конгын революциин түйлалтануудые хамгаалхые, Африка түбиин энэ районой эб найрамдал байгуулхые республикын сэрэгшэд гүйсэд шиидэнхэй гэжэ КННА-гай командовани колонизаторнуудта, тэдэнэй тала баригшадта һүүлшынхеэ һануулга хэбэ гээд мэдүүлгэ дотор тэмдэглэгдэнэ.

НЬЮ-ЙОРК

ИНДОХИТАДАЙ ФРОНТНУУД ДЭЭРЭ

ТАСС

Сайгонһоо баруулжаа 1-дэхи харгы шадар болоһон сэрэгэй ябуулгануудта Урда Вьетнамай патриодууд илалта амжалтануудые удаа дараалан түйлана. Июниин 6-да сүлөөлэлгын хүсэнүүдэй подразделенинүүд Сайгонһоо 40—60 километртэ оршодог районой түбүүдтэ — Кути ба Чангбангда добтолһон байха юм. Сайгон сэрэгүүд ехэ гээлтэ хоролтодо ороо.

Биньдинь провинциин Фуми хото шадар эшээлһэн дахуул арми ехэ гарза хохидолдо ороо.

Түбэй хада гүбээлиг газарта Контум хото шадар шанга байлдаанууд болоjo үргэлжэлһээр.

Камбоджын сүлөөлэлгын хүсэнүүд Пномпеньһээ баруун урагшаа 45 километртэ эшээлһэн Пномпениин сэрэгүүдэй бэхилэлтэнүүдтэ добтолбо. Тус районой ороной ниислэл хототой холбоһон гол харгы замууд патриотическа хүсэнүүдэй гарта оронхой.

ХАНОЙ. (ТАСС). Урда Вьетнамһаа абтаһан мэдээсэлнүүдэй ёһоор, июниин 2—3-да Биньлонг провинцида тэмсэжэ байһан Арадай сүлөөлэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй подразделенинүүд дахуул сэрэгүүдэй 32-дохи, 33-дахи полкнуудта, 21-дэхи дивизидэ добтолжо, тэдэниие ехэ гээлтэдэ оруулаа.

Майн 28-һаа июниин 2 болотор сүлөөлэлгын хүсэнүүд Тхыатхиен провинциин хойто захада шэбээлһэн сайгон сэрэгүүдэй бэхилэлтэдэ хэдэ дахин добтолго хэбэ. Тиихэдээ дайсанай 240 солдат болон офицерые хүлһөөнь буулгаһан, шархатуулһан, плендэ абаһан, 8 самолёт, вертолёт буудажа унагааһан байха юм.

ХАНОЙ. (ТАСС). ДРВ-гэй МИД-эй түлөөлэгшэ июниин 7-до мэдүүлгэ хэхэдээ, үсэгэлдэр американ авиаци Ханой, Хайфон хотонуудай оршондохи нютагуудые хайра гамгүйгөөр бомбодоо гэжэ тэмдэглэнэ. Амгалан тайбан хүнүүд хосорон һалаа. Эдэ гэмтэ ябуулгануудыень эрид шууд буруушааха зуураа, ДРВ-гэй бэеэ даанхай, аюулгүй байдалда хамааралсаха ябадалаа дары болюулхыень США-да эрилтэ табиба.

ТОБШО МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

УЛААН-БААТАР. (ТАСС). Залуушуулай Монголой Революционно Союзай XVI съезд июниин 7-до МНР-эй ниислэл хотодо нээгдээ. 110 мянган хүнһөө бүридэһэн ревсомолой 650 гаран делегадууд, мүн ВФДМ-эй, МСС-эй, делегацинууд, 30 гаран харин оронуудай залуушуулай эмхинүүдэй түлөөлэгшэд съездын хүдэлмэридэ хабаадалсана.

МНРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Ю. Цеденбал съезд нээлгэдэ үгэ хэлэбэ.

Ревсомолой ЦКгай нэгэдэхи секретарь Ч. Пурэмжав МРСМ-эй ЦК-гай тоосоото элидхэл хээ.

ПАРИЖ. (ТАСС). Вьетнамай асуудалаар Парижадахи зүблөөнэй хүдэлмэриие байгша оной июниин 8-да һэргээхэ тухай Вьетнамай Демократическа Республикын, Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын делегацинуудай дурадхалые американ делегаци, сайгон захиргаан арсаба. Парижадахи зүблөөе четвергдэ, июниин 8-да зарлажа һэргээхэ шухала гэжэ тоолоногүйбди гээд США-гай делегациин харюу дотор хэлэгдэнэ.

БУЭНОС-АЙРЕС. (ТАСС). Экономическа байдалаа һайжаруулхын түлөө, юумэнэй үнэ сэнгэй хүндэрэлгэдэ эсэргүү тэмсэлээ Аргентинын ажалшад эдэбхитэйгээр үргэлжэлүүлнэ. Тукуман провинциин багшанар 24 часай буһалгаа соносхобо. Салин хүлһыень дээшэлүүлхэ эрилтэ тэдэнэр табина. «Меллор Гудвин» гэжэ металлургическа заводой худэлмэришэд ба алба хаагшад хэдэн неделиин турша соо ажалдаа гарангүй, ажабайдалыень, ажаллаха арга боломжыень һайжаруулха эрилтэ табина.

СТАМБУЛ. (ТАСС). Бороо хурын ехээр ороһонһоо уламжалан, Биледжик хото шадар (Баруун Анатоли) үерэй болоходо, 10 хүн хосорһон, 100 гаран байшан гэр һандаргаагдаһан байна. Үерэй аюул усалһаа болоjo, Стамбул хотые Анкаратай холбоһон түмэр замай ехэ хохидолдо ороһон дээрэһээнь поезднууд сүүдхын турша соо ябаагүй. Байгаалиин аюул усал 10 миллион лирэй гарза хохидол ушаруулба.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Һүн... фермэнүүдэй зуный ажал» — ...рүү бэшэг. «Летопись соревнования» — суглуулбари. ТАСС-ай һүүлшын һонинууд. Буряад АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указууд.

Хоёрдохи хуудаһанда: А. П... скерэй «Токарь М. Пластин...» гэһэн корреспонденци. Официальна таһаг. Улаан-Үдын горсоведэй сессиин тоосоон. Буряад АССР-эй прокуратурада.

Гурбадахи хуудаһанда: «Эпоха... революционно түрүү хүсэн» — А. Ковалевой статья. Хилын саанахи һонин.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: Нивх... хото тухай тематическа хуудаһан.

ЭНХИР КРАН

«ОРБИТА» ХАРУУЛНА:

15.55 — дамжуулгын про... рамма. 16.00 — орон доторхи ... нин. 16.05 — «Экран ... цирк» гэһэн дамжуулга. 16... — «Человек в проходном двор...» гэһэн олон серитэй уран һай... най телевизионно фильмын 3-... дэхи серинүүдынь харуулагд... 19.00 — «Время» гэһэн һүү... һониной программа. 19.30 — «Амитадай ажамидарал» гэ... дамжуулга. 20.30 — арадай а... хые хүгжөөлгэдэ зорюулагда... дамжуулга.

УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА:

21.00 — телепанорама. 21... — «Үдэшын Улаан-Үдэ» гэ... телевизионно газетэ. 21.55 «Хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ ... дэм наукын түйлалта» гэһэн да... жуулга. 22.15 — «Это было ... разведке» гэһэн уран һайха... фильм.

Редакторай орлогшо
С. С. ЦЫРЕНДОРЖИ...

Н-03578. Заказ № 1280.